— Sular sararmaya başladı...
— Elbette sararır: Koynundaki güzeller birer birer terkedip gidiyor!...

Plaj mevsiminde
DERMOJEN
GÜNEŞ YANIKLARINA KARŞI
Basın Reklâm Tel. 49450

TÜRK TİCARET BANKASI
ALTIN
3000 ALTIN
7 APARTMAN DAİRESİ
OTOMOBİL-TRAKTÖR
DÜKKÂN
1/2 1954 DE
MİLYON LİRA
VE ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ
HER 150 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI
T. REKLÂM TİCARET

Yüzünüzdeki
ÇİL - LEKE - SİVİLCE
ERGİNLİK
VE DOĞUM LEKELERİNİ
Giderir...
FAZIL ÇİL İLÂCI

Cin
ÂTİF TUNA
KOKTEYLLERİN BAŞLICA UNSURUDUR

otomobil...
apartuman..
ev...
YILDA
16
ÇEKİLİŞ
Talih yolcuları
Mes'ut gününüzün
Saati yaklaştı.
BEDRİ KÖKTEN
SÜMERBANK

SAYI : 131 — CİLT : 6 — 16 EYLÜL 1954 ★ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR ★ SAHİBİ : YUSUF ZİYA ORTAÇ

Akbaba
siyasî mizah gazetesi

Aç gözlü, terbiyesi kıt ma halle çocukları vardır: Yolda, baloncuyu görür:

— İsteriiiim!

Dondurmacıyı görür.

— İsteriiiim!

Hattâ, annesiyle giden başka çocuğun elindeki çukolatayı görür, yine arsız bir çığlıkla, salyası sümüğüne karışarak haykırır:

— İsteriiiim!

Ne dersiniz, bu sokak manzarası size Yunanistanı hatırlatmıyor mu?

Coğrafya dostumuz, tarlamızda bir traktör, sınırımızda bir tank, kesemizde bir dolar, hattâ ağzımızda bir Amerikan çikleti görse - siyasî terbiyeden vazgeçtik - sadece terbiyeye sığmaz bir cırlayışla yırtınıyor:

— İsteriiiim!

Ver Elini Papagos!

Abdülhamid'in dipcik ordusundan bile dayak yiyen bu dünkü eyaletimiz, bizden çok şey istedi ve aldı: Giritten Selânik'e kadar.

Fakat Pire limanından İzmir limanına ayak basan Yunan ordusunun iki bacağını, Mustafa Kemal lâdes kemiği gibi kırdığı günden beri, küçük düşmanımızla aramızda büyük bir dostluk başlamıştı.

Öyle bir dostluk ki: «Yarabbi, sen beni dostlarımdan muhafaza et... Ben düşmanlarımın hakkından gelirim!» diyen hayat filozofuna hak verdirir.

Şimdi, bu tarihî düşman ve coğrafî dostun yeni çığlıklarıyle, biz ve dünya, oldukça rahatsızız:

Kıbrıs'ı istiyorlar!

Millî misak'ın dar hudutları içinde, gözle görülür, elle tutulur haklarını bile istememek fedakârlığına katlanan Türkiye, nihayet, zorla konuşacak galiba:

Ege kıyılarında, Türk topraklarını zincire vuran Oniki ada hakkında acaba ne buyurulur?

Edirne hududunda, demiryolunu ikiye bölerek, burnunu toprağımıza sokan Yunan ihtirasına ne buyurulur?

Ve nihayet, Tebeamızın toprakları bile yağma edilen Trakyadaki Türk çoğunluğuna ne buyurulur?

Komşumuza Kıbrısı istemek hakkını veren bu çoğunluk iddiasını kabul edersek, Yeşil ada belki Yunanistanın olur ama, Türkiyenin Avrupa hudutları da muhakkak hayli genişler.

Ver elini kirye Papagos, razı mısın?..

Yusuf Ziya ORTAÇ

Damla..

Ucuzluk

★ Hüseyin Cahit Yalçın mahkemeye verildi. Beraat ederse ne olacak?

— Kahraman!

Mahkûm olursa?

— Daha büyük kahraman!

Seksen yaşına yaklaşan bir insan için, hapishane penceresi, cennet penceresidir.

★ Maarif Vekâleti, Ankara Üniversitesinden bir profesörü yeni yetkisine da yanarak azletti. Ama, Senato'nun muhalefetine rağmen...

«Oğluma din dersi okutuyorlar» diye Şûray-ı devlette dâva açan - kutsal duygularımızın recmettiği - bu sayın profesör de şimdi basın toplantıları yapan bir kahramandır!

★ Kim demiş Türkiyede pahalılık var diye?.. Kahramanlığın bukadar ucuz olduğu başka memleket biliyor musunuz?

ŞIP

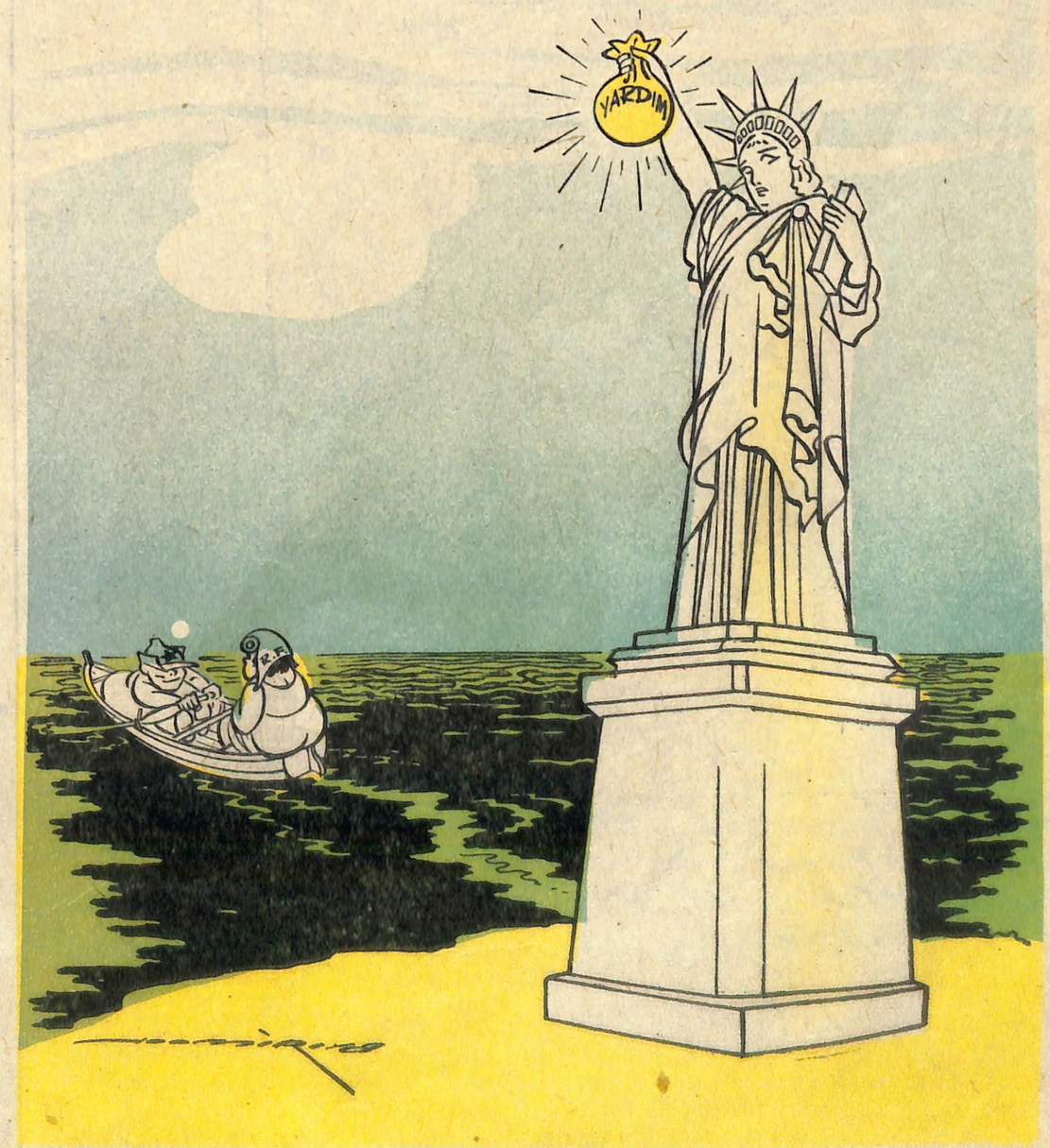

Amerika — Bu kadar ışık tuttum, yine yolunu şaşırdı!.. (Necmi Rıza)

Olaylar Alaylar

KADIN HAKLARI

Gazetelerde çıkan birinci haber: İzmirde kocasının bara gitmesine sinirlenen bir kadın, kocasını iki yerinden, kocası da kadını ehemmiyetli bir yerinden yaraladı. Gazetelerde çıkmıyan ikinci haber: Adı geçen kadına «Kadınlar Birliği» tarafından, bıçaktan daha medenî terbiye vasıtası olan maşa ve süpürge hediye edilmiş, ayrıca kendisine fahrî ceza hukuku profesörlüğü pâyesi verilmiştir.

AŞK

Dünya Gençlik Tiyatroları Festivaline katılan, bizim Genç lik tiyatrosundan dokuzuncu sınıf öğrencisi Seniha Baybörü'ye Wagner adında biri tutulmuş. Wagner'le Baybörünün nişanlandıklarını haber veren bir tiyatro bültenide «aşk ne yaptığını bilmez» diye yazmışlar. Biz bunun çok güzel, tam karşılığı, hem de yerinde bir türkçesini biliyoruz ama, imlâya gelmediği için yazamayız.

ŞÜPHELİ

Hareketleri şüpheli görülen bir İngiliz kadını yakalanmış. Yasak bölgede mi, müstahkem mevkide mi? Hayır, Ayvansarayda... Kim yakalamış? Bekçi Emin... Şüpheli hareketi neymiş? Bir kayıkçı ile konuşmuş.

İlmin esası şüphelidir, derler. Biz ki bu kadar şüpheci, hattâ işkilli, yelden nem kapar insanlarız da neden içimizden, nümunelik olsun, Nobel mükâfatını alacak bir âlim çıkmaz, anlamam.

Bekçi Emin'in şüphelenmekte hakkı var. İstanbulun mahrumiyet bölgelerinden olan Ayvansaray'a, Ayvansaraylılar bile zor gidip gelirken, İngilizin orada işi ne? Yapılacak şey, bu olaydan ilham alıp, hâl-i pür melâlimizi görmesinler diye, Taksim ve civarından başka İstanbulun her yerini, yabancılara yasak bölge ilân etmek...

— Ne var oralarda? diye sorarlarsa,

— Susss!... deriz, atom yapıyoruz, kimse duymasın.

TURİSTLER

Dün İtalyan bandıralı bir vapurla limanımıza gelen 700 turist, vapurdan inmemek şartile, güzel şehrimizde üç saat kalabilmişlerdir.

SURAT

Gazetelerin birinde bir resim gördüm. Önünde bir çift iskarpin, bir genç kız, yüzünü objektiften saklamak istemiş. Fakat bir el -belki de resmî bir el - kızın kafasını tutmuş, zorla objektife çevirmiş. Altında şu yazı: Hizmetçilik yaptığı evden hanımının bir çift iskarpini ile bir takım çamaşırını çalan (...) sıkı takipten sonra yakalanmıştır.

Bunu niçin yazdım biliyor musunuz? Tarsus yolcularından bazıları, bavullar arasında resimlerini basan gazeteleri mahkemeye vermişler de... Hanımının eski iskarpinini aldığı için kafası zorla objektife çevrilen kızın suratı hâlâ gözümün önünde. Fakat resimleri gazetelerde çıkan Tarsus yolcuları ne diye meraklanıyorlar bilmem? Bizim resimlerine gazetelerde rastladıklarımızın içinde, yalnız bavullar ve kürkler görünüyordu, surat yoktu ki...

FESTİVAL

12 memleketin katıldığı Venedik Milletlerarası film festivali açılmış. İşte bir fırsat!... Bizim yerli filmlerin hepsi festival... Ne diye katılmıyoruz sanki.

Asıl işte o zaman festival olurdu.

OKÇULUK

Mehter takımımız var çok şükür. Şimdi de mehter takımı okçuluk talimlerine başlamış. Enstitülerimiz de, üç etek, sırmalı kaftanları, cepkenleri eski kıyafetleri moda yapmıya çalışıyor. Bir de Sipahîlerle, yeniçerileri de canlandırdık mı, ondan sonra korkma artık.

Öyle ya, atom bombası, hidrojen bombası, falan filân ve nihayet üçüncü dünya harbi derken, bir de bakmışsın on altıncı, on yedince yüzyıla dönmüşüz. Eh o zaman biz bu hazırlıklarla yine eskisi gibi başa geç miş olmaz mıyız?

LÜKS

Gazetelerde pek farkına varılmadan geçiştirilen bir devlet lüksünü haber vereyim. Devlet sırrı değil, devlet lüksü... Sigortalı işçiler, ücretsiz Avrupada tedavi edilecekmiş. Bayram ertesileri gazetelerde şöyle resimler çıkar: Kadınlı, er-

YAZISIZ!.. (Suat Yalaz)

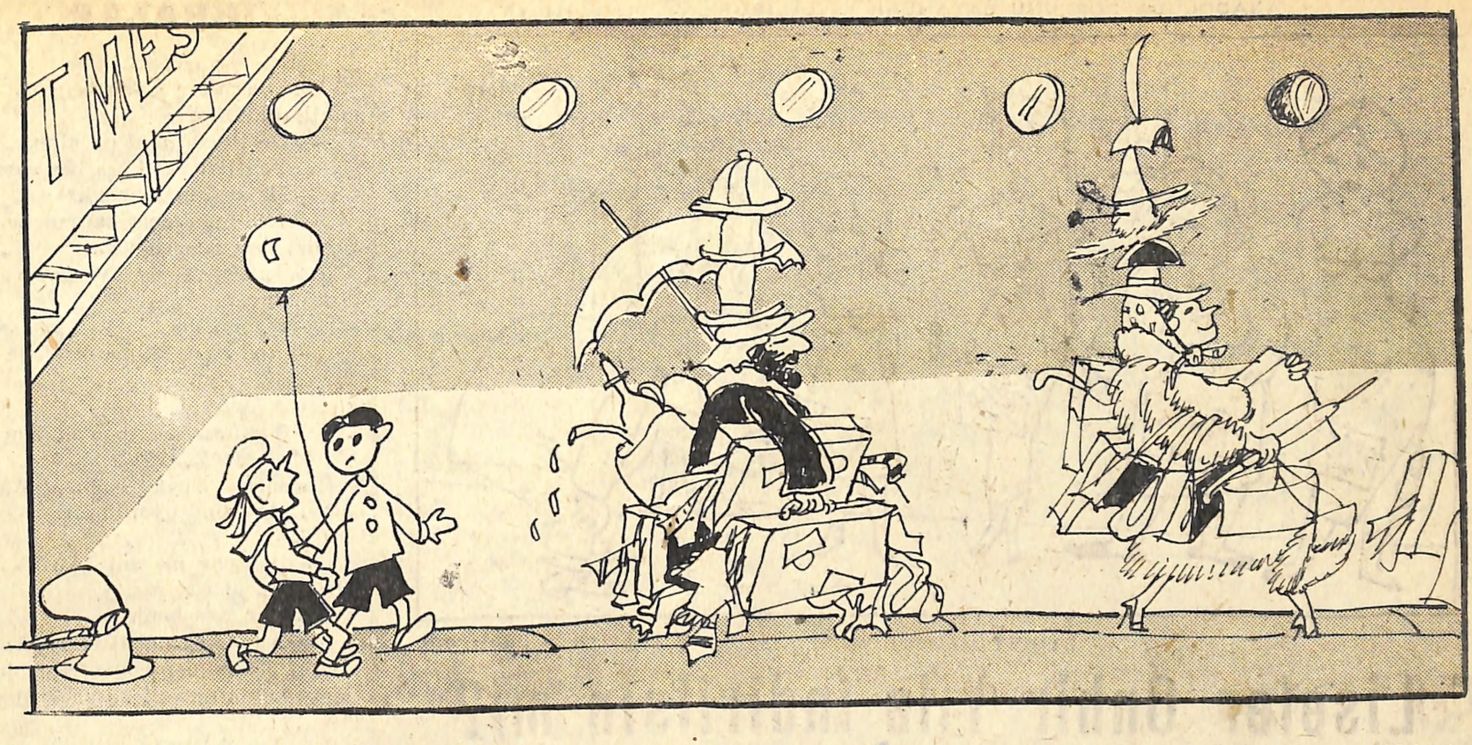

— Annem Avrupadan, babam Hacdan geliyor!..

(Nehar)

kekli bir sürü sırıtan insan, önlerinde de üç çocuk. Bayram günü yoksul çocuklarımıza birer çorap hediye eden hamiyetli vatandaşlarımızla sevindirdikleri üç yavruyu görüyorsunuz. Hamiyetli vatandaşlarımızın isimlerini alfabe sırasile veriyoruz:

Avrupaya tedaviye gönderilecek işçi bana bu hamiyet gösterişini hatırlattı.

İşçi Sigortaları, gerçekten bir iş yapmak istiyorsa, iki üç yılda bir, meselâ saçkıran tedavisine İsviçreye gönderilen bir kafa işçisinin gazetelerde resmini bastırtmak gösterişi yerine, işçilere burada yapılması gerekli ama yapılmıyan çok şeyler olduğunu bilmelidir.

Hem sonra, yabancı memleketlerdeki işçi kongrelerine işçi diye kimlerin gittiği de malûm. Eh artık söylemiye lüzum var mı?

SİNEK!

Artık alıştık, sineğin ne küçüğü, ne de büyüğü midemizi bulandırmıyor. Sineksiz gazozun tadı bile bir tuhaf... Bizim kadar alışmamış birisi, lokantada, tabağındakileri gösterip, garsona çıkışmış:

— Bunlar ne?

Garson gayet pişkin:

— Garnitür efendim, demiş.

Bu alışkanlık, bu pişkinlik böyle sürüp giderse, sinek te meselâ tuz gibi bir şey olacak. O zaman bakkallarda şöyle konuşmalar duyacağız:

— Elli gram sinek kurusu ile, yüz gram sinek yağı verir misiniz?

KIYMET

Ankarada bir köylü, Sumru adındaki genç, güzel karısını iki erkeğe 500 liraya satmış. Gazetede bu haberi okuyan Muallâ, Hilton Otelinin açılış töreni için yeni bir tuvalet yaptırmamakta ısrar eden kocasına:

— Şu kadın kadar bile kıymetim yok, dedi.

Erkek, on beş senelik karısının yüzüne acı acı baktı:

— Kabahat benim mi ?dedi, piyasada eski maldan anlayan kalmadı.

Değişiklik

Refik Halid Karay, Babıâli Yokuşunu tırmanıyordu. Ulunay'a tesadüf etti. Yokuşun ortasında, ayaküstü, nefes almak için konuşmağa başladılar. Ulunay:

— Anlamıyorum monşer, dedi, hâlâ anlamıyorum eski devirle şimdiki arasında ne fark var sanki?

Refik Halid elindeki gazeteyi işaret etti:

— Tâbirlere kadar değişti azizim... Eskiden sinek avlamak miskinlik, züğürtlük ve işsizlik alâmetiydi. Baksana şimdi, en kârlı kazanç...

ŞEMSETTİN GÜNALTAY VE HİKMET BAYUR BİRER MUHALEFET PARTİSİ KURACAKLAR..

(Gazetelerden)

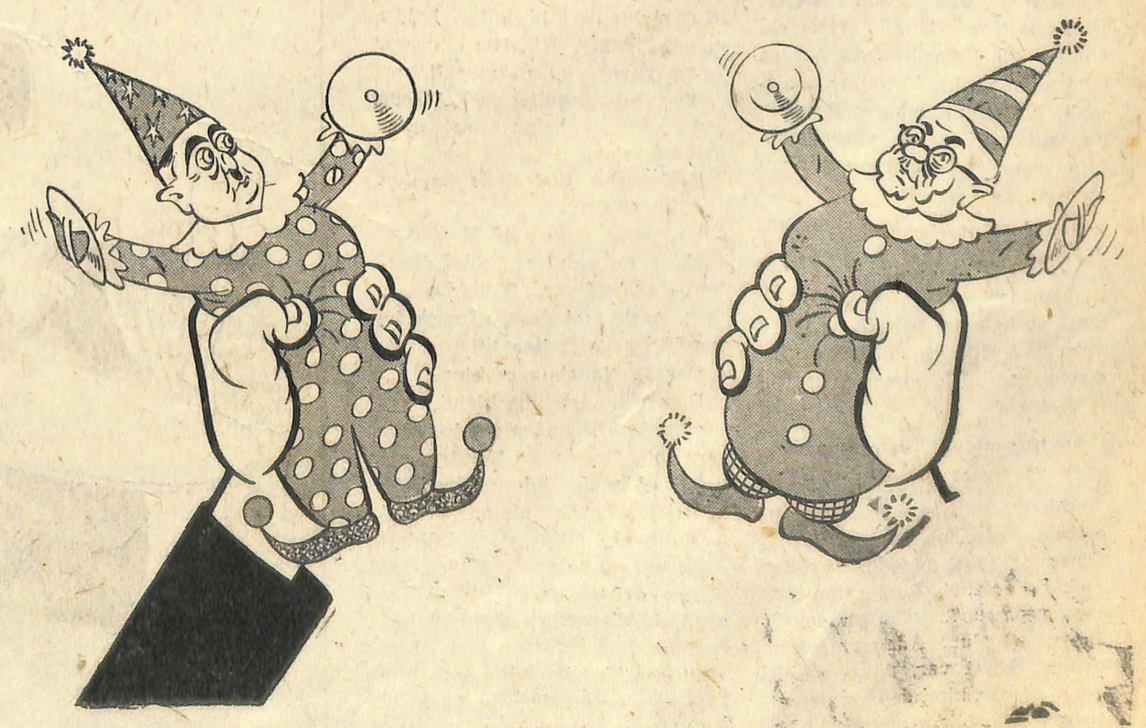

AĞAM EĞLENİYOR!..

(Necmi Rıza)

ANADOLUDA DOSTUNU SATANLAR ÇOĞALIYOR: (Gazeteler)

ETİKET MECBURİYETİ!.. (Suat Yalaz)

Liseler Onbir Yıla indirilsin mi?

Meşhur «durmıyalım, düşeriz» vecizemize uyarak, düşmemek için hiç yerimizde, sözümüzde durmayız. Hayat, başı ve sonu olmıyan, durup dinlenmiyen bir değişmedir mademki, biz de değişir ve değiştiririz. Maarif Nezareti, Maarif Vekâleti olur, mademki inkılâp, devamlı değişmedir, Maarif Vekâletini Maarif Bakanlığı, sonra Kültür Bakanlığı, daha sonra Millî Eğitim Bakanlığı yaparız, onu da değiştirir, Millî Eğitim Vekâleti yaparız. Her kelime değiştirmesinden, talebelerin, başlıklı zarf, kâğıtların, resmî mühürlerin değiştirilmesile harcanan yüz binlerce lira bir hesaplanırsa, ne kadar inkılâpçı olduğumuzu anlardık.

Millî Eğitim Bakanlığında artık değiştirilecek kelimeler bittiğinden, şimdi sayıların değiştirilmesi düşünülmektedir. Daha yeni on iki sınıfa çıkarılan liseler, öyle kalsın mı, yoksa on bir sınıfa indirilsin mi?

Maarifimizi meşgul eden bu önemli mesele hakkında, halkımızın ne düşündüğünü öğrenmek istedik. Anket cevapları aşağıdadır.

Meşhur çaycı Âli Ekber'in cevabı:

«Özzüme galanda tüm lisseleri Ünniversiteye tahvil eylemeli. Ünniversite tehsilini yüz seneye çıharmalı. Sağlık Veççiline danişmalı, bir ganun çıhara: Beşşerin ömrünü min seneye yüsgeltmeli. Min senneden evveli mevt olanı mehçemeye vermeli.

Fahrettin Kerim Gökay'ın düşüncesi:

«Liselerin on bir sene indirilmesi yerindedir. Sebzelerin, meyvaların fiyatlarını, kiraları indiremiyoruz. Hiç olmazsa liseleri indirelim.»

Seyyar midye dolmacısı Kevork ne diyor?

Ahbar, bu lise deorsan, yeni açılmış gazinodur, nedir? Hee... ağnadım. Şuna düpedüz mektep mekâtip desene!.. Benim ilân may tap geçoorsun?.. On bir sene?.. Böyle şey olur? Adamına görem denişir. Kimi var, Allah vergisi adam oluoor, kimi de cevahir yuttursan eşek bilem olmuoor!.. Nasın midye dolması pazarlıklan, mektep demişsen imtiyan ilân... aşkısar?

Maarif Vekili Celâl Yardımcı:

Bu demokrasi devrinde, işleri zırıltısız, dırıltısız yürütebilmek için, mektepleri büsbütün kaldırmamıza imkân yok. Hiç olmazsa, yavaş yavaş sınıfları azaltalım, diyoruz. Bu suretle on iki sene sonra, kendiliğinden mektepler kalkmış olur.

Yağkapanı iskelesinde kayıkçı İlyas'ın fikri:

Uy, on içi sene mi? Haçan puuşaklar ne okiyler pöle? Topi topi otuz harf var... Yılda üç harf öğrenmezler mi daaa? Temek he pusunin peyni mitye tutmuş.

Dansöz Nana'nın cevabı:

Dokuzdan ayrılmış birini tanıyorum. Bir de ondan ayrılmış bir genç var. Geçen gün Tarabya plâjında sekizden çıkmız bir delikanlı ile arkadaş oldum. Erkeklere dikkat ettim, en akıllıları mektebin en erken bırakıyor. Sekizden ayrılan genç en akıllısı idi. Dokuzdan çıkan şöyle böyle... Ondan çıkan kafasızın biri... Lise yi bitiren hiç görmedim ama, kim bilir ne mankafadır, başka türlü on iki sene okunur mu?

Kaleci Turgay ne diyor?

Okumaktan maksat, adam olmak değil mi? Eğer bir çocuğun bacağı kuvvetli, iyi top oynyabilirse, liseye gideceğine, iyi bir takıma girmelidir. Sahada top atmak, sınıftan top atmaktan daha iyidir.

İbnülemin Mahmut Kemal:

Lise'den maksadınız nedir? Me kâtib-i idâdi mi, yoksa mekâtib-i rüştî mi? Fikrimce, usul-ü tahrir-ü kelâma bî vukuf cühelâdan evlâd-ı vatanı tahlis için, bilcüm le mekâtibi sed ile, tarz-ı atîk üzre usul-ü tedrisi tecdit eyleme li. Ve illâ on iki sene değil, on iki asır alsa, sözlerim size muamma gelir!..

Memiş DALTABAN

FIKRALAR

SAATSİZ

Geç vakitlere kadar çene çalmışlardı. Biri:

— Ooo, dedi, saat on olmuş...

— Yoo, daha dokuza beş var.

— Hayır, sekiz buçuk...

— Ne münasebet canım, benimki onu on geçiyor...

Birdenbire Selâmi Yurdatap'a sordular:

— Sizinki kaç?

— Ben saat kullanmam, dedi o.

— Neden?

— Vaktimi şaşırmamak için.

AZ, ÇOK

Haymana köyü muhtarı, Ali dayı ile konuşuyordu. Ali dayı:

— Bu sene mahsul nafile... dedi. Az olacak, az...

Muhtar telâşlandı:

— Aha sen ne biliysin Ali Dayı? Baştakiler çoğ olacah diye iki sene evveli garar virdiler...

GELİŞ

Komünistin biri ölmüştü. Sefil, perişan bir kılıkla ahrete göç etti. Zebani sordu:

— Hoş geldin bakalım. Dünyadan, değil mi?

Öteki acı acı güldü:

— Bende dünyadan gelme hal var mı? Komünist cennetinden geliyorum, baksana...

GARGARA

Doktor hastasını muayene ederken:

— Size bir gargara yazayım... dedi. Hasta gülümsedi:

— Hacet yok doktor, dedi, bendeniz bucak başkanıyım. Zaten her gün toplantımız var!

YAŞI GEÇKİN LÜBNANLI MUSEVİ KIZLAR 60.000 LİRA VERİP TÜRKİYEDE KOCA BULUYORLLAR! (Gazeteler)

— Bir tane kaldı, size ucuza vereceğim!.. (Nehar)

SPOR

Hıdır nerede oynamalıdır!

17 Ekimde Millî futbol takımımız, Yugoslavlarla karşılaşacaktır. Her millî maçta olduğu gibi, bu maçta da takım tertibi, spor yazarlarımız arasında büyük tartışmalara sebep olacaktır. Biz yalnız, takımımızın en iyi oyuncularından Hıdır hakkında, spor eleş tirmecilerimizin, gazetelerine yazdıkları yazıları olduğu gibi Akbaba'ya alıyoruz.

★

Hıdır'ın nefesi keskindir. Eğer kendisini kovalayan olursa iyi kaçar. Bütün bu meziyetlerine karşılık gözleri iyi görmediği için, ekseriya hasım kalesi diye, topu kendi kalesine sokar. Onun için Hıdır'ı kaleden uzak bir yerde, solaçık mevkiinde oynatmalıyız. Hıdır'ı gerilerde oynatmak, spor tarihimiz için bir leke olur.

Muvakkar Ekrem Talu

★

Geçmiş tecrübelerden istifade edilmezse, maçın sonunda, yine her zamanki gibi, «top yuvaralktır» diye teselli aramıya kalkarız. Bunun için Hıdır'a takımda münasip bir yer vermek lâzımdır. Şimdiye kadar yapılan maçlarda gördük ki, Hıdır topa, ayağından çok eliyle vurarak takımı aleyhi ne penaltı yapar. İşte bu sebepten Hıdır'ı kaleci oynatırsak, pen altılardan kurtulmuş oluruz.

Gündüz Kılıç

★

Hıdır, günün meselesi haline geldi. Evvelâ şunu unutmamak lâzımdır ki, bir parti için seçilip seçilmemek ne kadar ehemmiyetli ise, sporda da yenmek veya yenilmek o kadar ehemmiyetsiz dir. Her şeyden evvel, sporcuda amatör ruhu ve spor ahlâkı olma lıdır.

Kaç defa şahit oldum, bu Hıdır denilen oyuncu, milli maçlar da, top yanından geçerken, burnu ile oynar. Bu hareket, amatör ru ha ve spor ahlâkına aykırıdır. Ya pılacak şey, Hıdır'a takımda yer vermemektir.

Burhan Felek

★

Hıdır, bir maçta seyircilerin tahriki ile, heyecanını zaptedemedi, sol avucu ile sağ bileğini kavrayıp, şeref tribünündeki seyircilere hususî işaretler verdi diye, onu bu mühim maçta sant rafor oynatmak, peşinen mağlûbiyeti kabul etmek demektir. Hıdır'a bu maçta sağ haf mevkiini verirsek, maçı kazanma şansımızın artacağına hiç şüphe yok tur.

Eşref Şefik

★

Takımda, kalemizi en iyi müdafaa edecek eleman Hıdır'dır. Topu kaçırdığı zaman, hiç olmaz sa oyuncuyu sakatlamak için ar kasından soyunma odasına kadar kovalaması da gösterir ki, Hıdır, sahamızın geçilmez bir bekidir. Hıdır'a takımda bek mevkii verilmezse yenilmemiz mukadderdir.

Adnan Akın

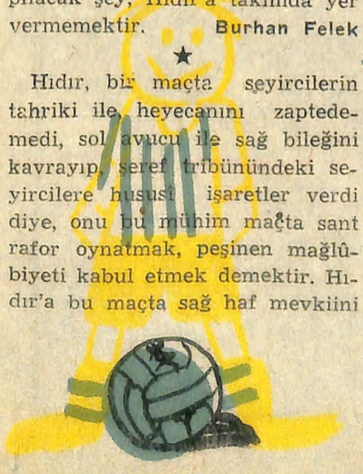

Aklı Uzun, Saçı Kısa!..

Bazı arkadaşlar, sahalarımızın şimdiye kadar yetiştirdiği en kıymetli sporcu olan Hıdır'ı santrfor bek, yahut kaleci olarak oynamasını savunuyorlar. Unutuyorlar ki Hıdır, bütün üstün kabiliyetleri ne rağmen, dalgındır, sık sık ıska geçer. Onun için bek mevkii, tehlikelidir. Boyunun da uzunluğu dikkate alınarak Hıdır'ı santrhaf oynatmalıdır. Sonradan dönmek fayda vermez.

Cem Atabeyoğlu

★

Millî menfaatlerimiz göz önünde tutulduğu takdirde, Hıdır'ı sol içte oynatmaktan başka çare yoktur.

Sulhi Garan

★

Akbaba'nın spor yazarı, eski atlatma şampiyonlarımızdan Şaban Kulüpçü ne diyor?

Hıdır'dan mıdırdan maksat, insanların Hıdır mıdır derken, kendi dertlerini unutmalarıdır. Onun için, Hıdır'a bir yer bulup oynatsınlar, yoksa biz oynatacağız. Bize kalırsa, Hıdır nâzik bir oğlandır, kumda oynasın!..

Bir aylık seyahatten dönen Gökay — Hemşerilerim ne çabuk özlemişler beni!.. (Suat Yalaz)

Ders

Biraz eskidi ama, yeni öğrendik. Meşhur Fransız yazar Georges Duhamel, ayni zamanda anadilinin grameri üzerindeki araştırmalariyle de ün salmıştır. Diline ve üslûbuna çok önem verir. Ankaradayken şöhrette ondan aşağı kalmıyan Nurullah Ataç, ikide birde üstadı sıkıştırıyor, filân kelime nerelerde kullanılır, falan kelimenin yazılışı nasıl olmalıdır, diye münakaşa kapıları açıyordu. Yine böyle bir kelimenin kullanılacağı yer bahis konusu olunca Duhamel:

— Vallahi beyefendi, dedi, onu bendeniz de bir zamanlar merak etmiştim. Akademinin sözlüğünü açtım baktım. Benim kullandığım şekilde kabul etmişler ve misal diye de bir eserimden bir cümlemi almışlar. O zaman: «Demek ki bu kelimenin bu tarzda kullanılacağını ben keşfetmişim» dedim ve araştırmaktan vazgeçtim...

Ayni Georges Duhamel, Ankaradan ayrılırken Nurullah Ataç'ın hararetle elini sıktı. Konuşmalarını unutmadığını da şöyle ima etti:

— Allahaısmarladık aziz dostum. Fransızcada bir güçlükle karşılaştığım zaman sizi hatırlıyacağım...

CESARET

Genç kızlarımızdan Nihal, bir arkadaş toplantısında evliliğe dair konuşuyordu:

— Beni alacak adam zengin olmasa da olur! dedi. Ama herhalde cesaret sahibi olmalı!

Güzel Nihali hiç çekemiyen Perihan:

— A, tabii... dedi. Cesaretli de olmasa nasıl alır seni?

HACET KALMAMIŞ

Zahir Güvemli Paris'e gitmişti bu yaz. Anlaşılan ilk defa gitmiş olmanın verdiği bir şaşkınlık, mütemadiyen bu seyahatinden bahsediyordu. Cemal Reşit sordu:

— Yahu, orada çıplaklar kampına da gittin mi?

Güvemli boynunu büktü:

— Gitmedim. Gitmedim ama, memlekete döndüğüm zaman herkes oradan geliyorum zannetti.

★ HİKÂYE ★

Anahtar

Yazan: ATEŞ-SİN

★

İbrahim:

— Haydi bara girelim, dedi.

— Girelim ama İbrahim, sonra bizi donsuz kapı dışarı ederler, dedim.

— Çocuksun yahu!.. Bizim gibi kurtlar da kafese girecek değil ya!..

Aptala malûm olur, derler, bu gece içim pır pır ediyor.

Kapısında renkli neon ışıkları yanan, iki kat merdivenle inilir, yerin dibinde bir borduma girdik. Bir masaya geçtik. O sırada caz başladı. Hakem dövmek için sahaya fırlayan futbol seyircileri gibi, masalardaki erkekler, kadınların üzerine atladılar. Garson geldi.

— İki votka...

Yandaki masadan bir kadın, sigara ağzında:

— Affedersiniz, ateşiniz var mı? dedi.

Biliyorum, ateş versem, arkası gelecek, garanti kazıklanacağız. Ben başımı çevirdim, İbrahim çakmağı çaktı.

— Teşekkür ederim efendim.

— Estağfullah.

İbrahime bir çimdik attım:

— Uzun etme!..

Bu İbrahim de, barlarda servet yemiş adam, toy değil. Bana gelince, methetmek gibi olmasın, yirmi senedir, tâ Macar kızları zamanından beri bar kadınlarının sicillini tutmuşumdur. İbrahim:

— Bu numaraları yermiyiz yahu? dedi.

— Yemesine bal gibi yeriz ya, şimdi yemenin sırası değil...

Yan masadaki kadın derin derin içini çekti:

— Yalnızlık ne kadar zor şey, değil mi efendim?

Ben başımı tavana kaldırdım. İbrahim:

— Yalnızlık Allaha mahsus ha nımefendi! demesin mi?

Söylemeyi unuttum. Burası öyle, iki buçuk kâğıda bir kokteyl içilip de, kızları değiştire değiştire sabahın üçüne kadar zıpır zıpır zıplatılan kıtipyoz barlardan değil. Her konsomatris kız, geceliğini en azından yüz papale getirmezse, meslek şerefinden kaybeder, rahatsızlık duyar. Bunu da biliyoruz hani. Yan masadaki kadın İbrahime :

— Kulağınıza bir şey söyliyeceğim, dedi.

İbrahim, başını uzatınca, ben içimden:

— Tamam, dedim. İbrahim gitti. Bari ben dayanayım.

İbrahim, karıyı koluna aldı, bar Ameriken'e geçtiler. Ben masada yalnız kaldım. Kadınlarla göz göze gelmiyeyim diye, başım yukarıda, gözlerim tavanda.

— Sizi bir yerden tanıyorum galiba.

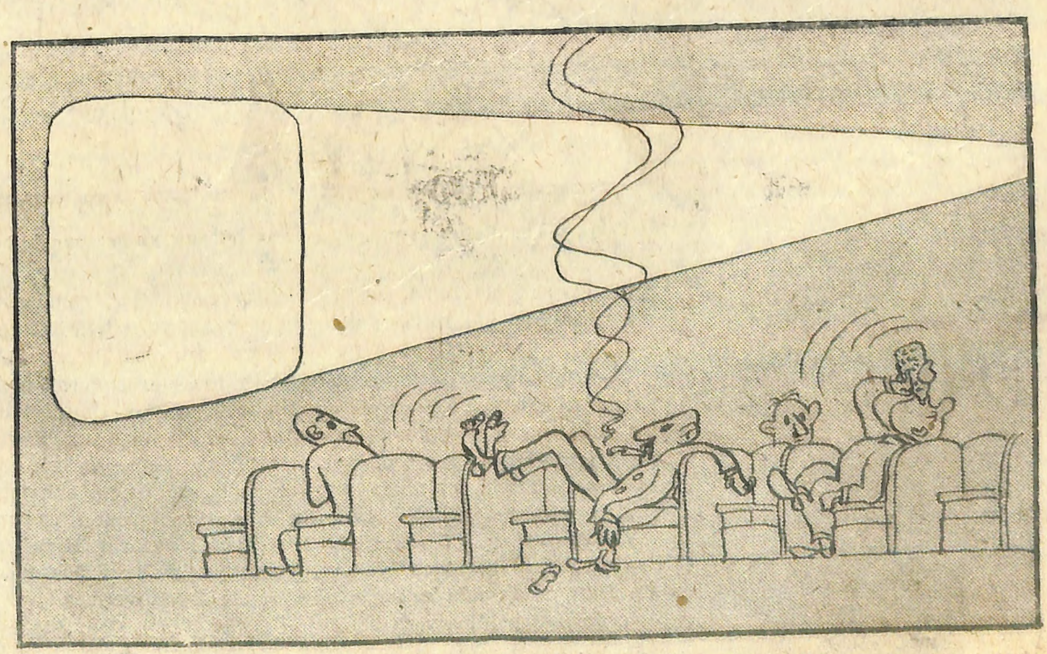

BİZDE KOKULU SİNEMA!.. (Nehar)

— Sizi bir yerden tanıyorum galiba.

Gözlerimi tavandan indirdim. Melûl, mahzun bir çift göz, inci dişlerin parıltısı görünen, yarı açık, Fecriâticilerin deyimi ile, davetkâr dudaklar.

— Zannetmem! dedim.

— Masanıza oturabilir miyim?

— Başka boş yer yoksa buyurun...

Kadın, yanımdaki boş sandalyeye çöktü. Ayıp değil ya, herkesin bir huyu vardır. Beni de böyle, sarı benizli, esrarlı bakışlı, güler mi, ağlar mı anlaşılmaz erkek sesli kadınlar perişan eder.

— İsmim Alis...

— Teşekkür ederim, benim ismim Recep...

— Çok memnun oldum.

Tam o sırada garson geldi.

— Bir şey emreder misiniz efendim?

Eyvah, kadın şimdi bol derse, yandık.

— Bir şey istemez! dedi.

Allah Allah... Bukadar tok gözlü bar kadınına ilk defa rastlıyorum. Bu sefer ben:

— Bir şey içseydiniz, dedim.

— Teşekkür ederim, dedi, biliyor musunuz ben bu muhite bir türlü alışamadım. İçki ile başım hoş değil.

— Derdimi anlıyacak bir insanla başbaşa konuşmaktan başka zevkim yoktur.

Sonra anlatmağa başladı. Babası Ermeni, annesi Rum, kendisi Türkmüş. Bu hayata acıklı bir maceranın sonunda düşmüş. Bir sevgilisi varmış, tıpkı bana benziyormuş. Yalnız yüzü, boyu posu değil, sesi, hareketleri de tıpkı benmiş... Kendisini yüzüstü bırakıp gitmiş. Onun için benim yanıma gelmiş.

— Ben başka bar kadınları gibi değilim, diyordu, hayatımdan iğreniyorum.

Anlattıkça, nerede ise ağlıyacağım. Dünya yüzünde böyle kadınlar da mı var? Yahu, bu benim bütün ömrümce aradığım kadın. Bu sefer ben ısrar ettim:

— Rica ederim, bir şey içelim...

— Eğer benim ısmarlamama müsaade ederseniz, içerim.

Hoppala!.. Kadın bana tutuldu galiba... Eh, bar kadınının da bir kalbi yok mu canım? Kendimi yokluyorum, öyle âşık olunacak bir surat da yok.

Alis'i hemen hemen zorla bar Ameriken'e götürdüm. Bir de baktım, bizim İbrahim, deminki sarışın bomba ile birbirlerine girmişler. Ahtapot olmuşlar, âdeta yekvücut...

— Ne içersiniz ?

— Kokteyl-..

Alis:

— O gözlerin yok mu? diyor, hayatımda gördüğüm en güzel gözler.

ANADOLUDAKİ ECZAHANELER İSTANBULA TAŞINDI (Gazeteler)

— Nire gidiyon?..

— İstanbula reçetemi yaptırmağa ağam!..

(Nehar)

Şu Alis zevk sahibi kadın ves selâm. Benim deli divane olduğum bir kadın vardı:

— Gözlerine bakmağa tahammül edemiyorum, derdi.

— Baksana bay barmen! Bize birer kokteyl daha ver...

— Ben senin gözlerine vuruldum.

İnce kadın şu Alis!..

— Bize cinfis ver!..

— Eğer bu güzel gözlerin ben den başka bir kadına bakarsa oyarım vallahi!..

— Aliscim, senden başkasına bakarsam gözlerim kör olsun... Garson, bize birer tane viski!

İbrahime baktım, gözleri süzüm süzüm süzülmüş. Anlaşılan kadın onu adamakıllı kazıklıyor. Alis:

— Ölünceye kadar gözlerimi gözlerinden ayırmasam! Diyor.

Benim gözlerimde de arpacık hiç eksik olmaz, biraz da kanlıdır. Ama, aynaya bakınca kendim beğenirim.

— Garson!.. Ne içersin Aliscim? Bol... Evet bol getir.

O sırada Alis, çantasından bir anahtar çıkardı:

— Hayatım, dedi, al şu anahtarı... Benim apartımanın anahtarı. Bu gece saat dörtte gelirsin. Tarlabaşı, Salkımsaçak sokak, No. 14, Şeref apartımanı. İkinci kat. Seni buradaki kadınlardan kıskanıyorum.

Ne yüksek duygulu kadın!

— Garson, hesap!..

Adisyonu önüme dayadı, 285 lira... Ben kıvranmağa başladım. İbrahime baktım, görünürlerde yok.

— Aliscim, benim yüz yetmiş liram var. Hesap 285 lira...

Zavallı Alis'in rengi uçtu:

— Sanki ne diye içtik bu kadar? dedi, bu herifler insafsızdır. Para vermeden bırakmazlar. Bende de vallahi on beş lira var.

O zaman aklıma geldi.

— Aman Alis rezil oldum. Şu kol saatini vallahi üç yüz yirmiye aldım, on sekiz taşlıdır.

— Burada ona yüz lira vermezler.

— Dolma kalemim var, altın. Yüz liraya aldım.

— İmkânı yok, dedi.

Altın kol düğmelerini de çıkardım. Alis hepsini aldı, patrona götürdü.

On beş dakika sonra döndü:

— Elli lira bir hesabın kaldı, ben öderim, dedi.

— Teşekkür ederim, ne iyi kalplisin... Ben yarın getiririm sana...

— Bu gece bekliyorum, mutlaka gel... Ah o gözlerin!..

Bardan çıktım. Saat dörde kadar sokaklarda avare avare dolaştım. Saat Dört... Anahtar elimde, Salkımsaçak sokağını arıyorum. Bekçilere sordum, bilmiyorlar. Sabah oldu.

Eve gittim yattım. Akşam üzeri uyanmışım. Mutlaka Aliscığimi bulmalıydım. Tarlabaşının bütün ara sokaklarını teker teker aradım, gece oldu. Tekrar bara gitsem, cepte para yok. Gece yarısına kadar sokak aralarında dört döndüm. O sırada bizim Macide rastgeldim.

— Vay Macitciğim, ne arıyorsun buralarda?

— Birader, dedi, bu gece bir bara gittim. Bir kadına rastladım. Vallahi görsen hiç bar kadını demezsin... Evinin anahtarını verdi. Eve dörtte gelecek.

— Adresi?

— Salkımsaçak sokak, No. 14, Şeref apartımanı.

— Adı?

— Alis...

— Barda çok para verdin mi?

— Senin bildiğin bar kadını değil... Vallahi zorla içirdim. Dört yüz lira hesap verdim ama, helâl olsun...

Yanımızdan geçen biri:

— Affedersiniz, dedi, Salkımsaçak sokak neresi?

— Siz neresini arıyorsunuz?

— No. 14, Şeref apartımanı!..

Cebimden anahtarı çıkardım:

— Apartımanın anahtarı bende, dedim.

İsterseniz, gece yarısından sonra, Tarlabaşının ara sokaklarını bir gezin. Elinde anahtar, Salkımsaçak sokak, Şeref apartımanını arayan en az on beş, yirmi kişiye mutlaka rastlarsınız.

ATEŞ-SİN

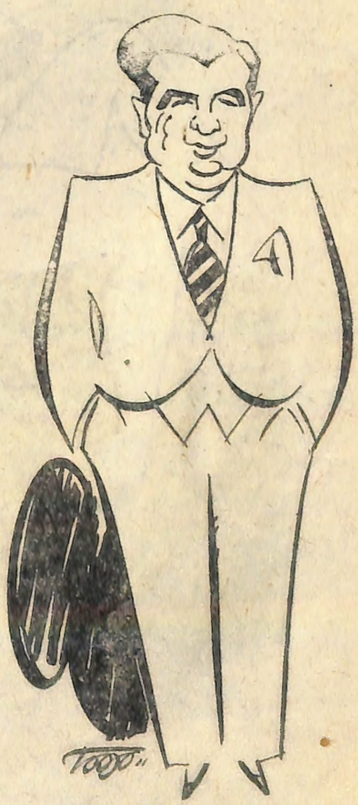

Basın Yayın ve Turizm U. Müd.

Makamında MUAMMER ol!

FRANSIZ MECLİSİ, AVRUPA ORDUSU TEKLİFİNİ REDDETTİ: (Gazetelerden)

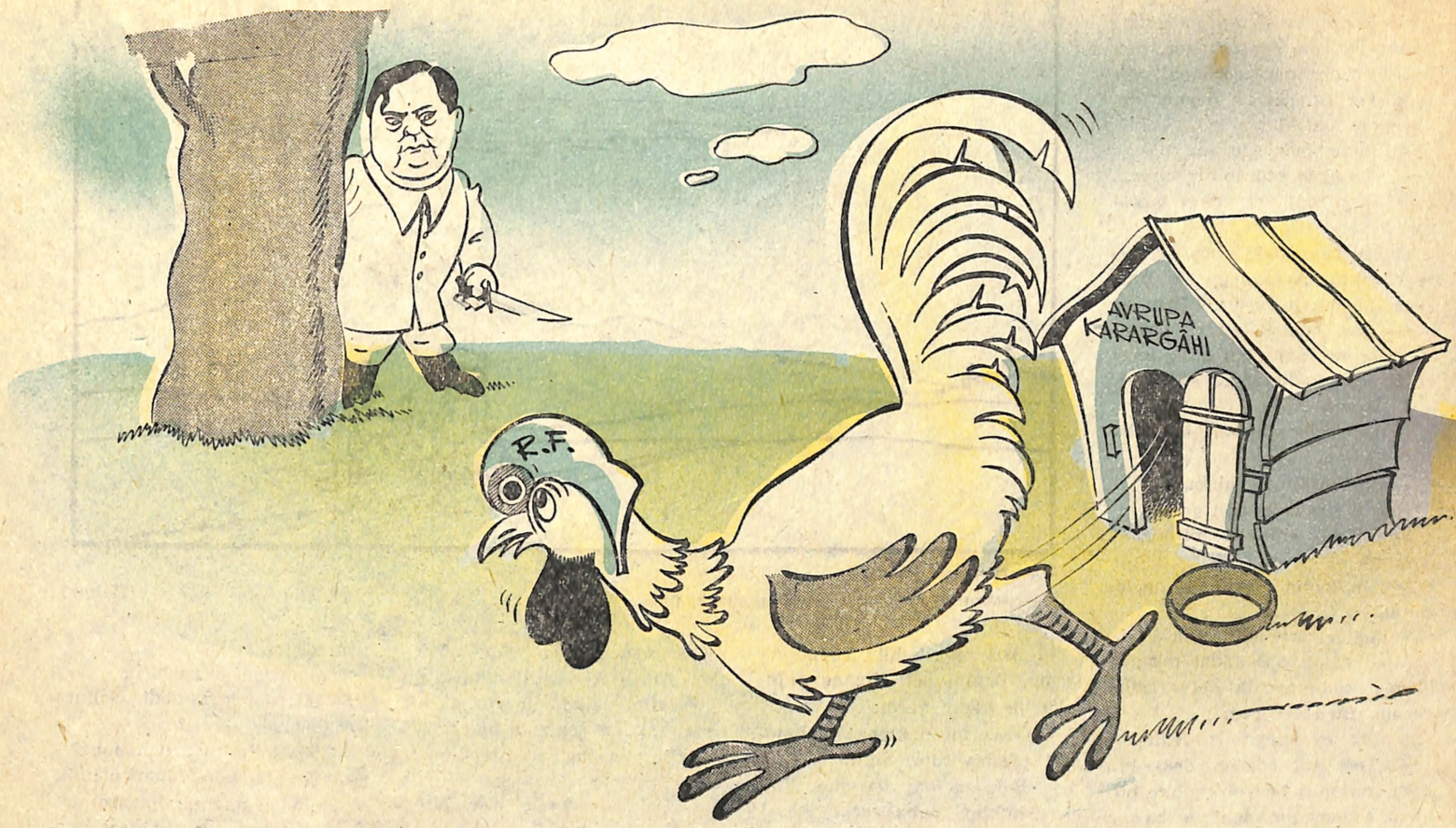

ECELİ GELEN HOROZ!..

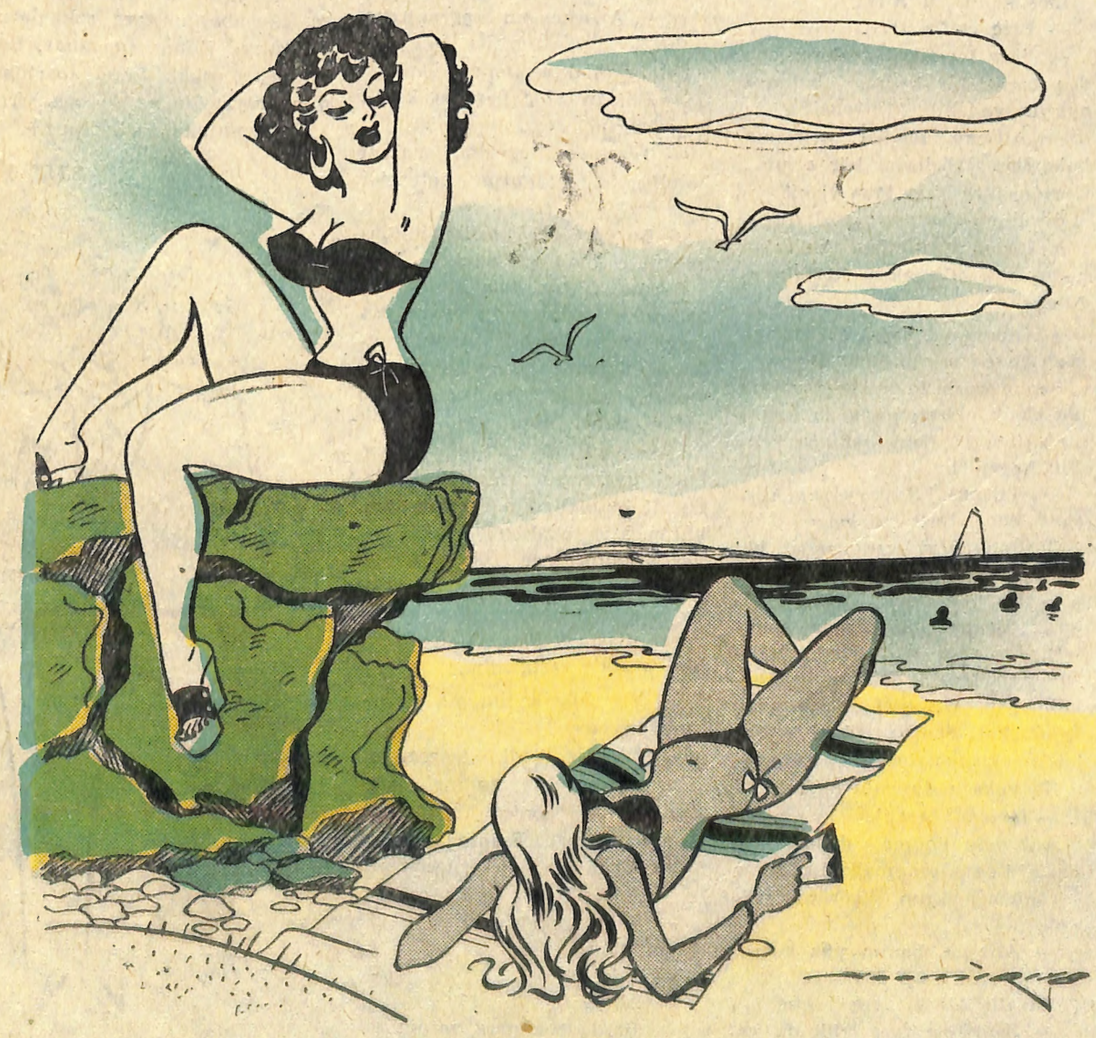

— Canım sıkılıyor, canım...
— E, kocana söyle, seni Amerikaya bir tetkik seyahatine götürüversin!..

Sen de

GAZETELERDE sık sık okuruz. İki çocuklu, evli bir kadın randevü evinde yakalandı. Kadının adı, soyadı, doğum yeri, doğum tarihi, babası, anası, kocası, çocuğu, soyu sopu, yedi gelmişi geçmişi ilân edilir, üstelik resmi de basılır.

Sonra yine bir bakarsınız aynı gazetede bu sefer şöyle bir havadis: «Şehrimizin yüksek sosyetesinden bayan C. K., barda içip içip, gece yarısı sokak-

larda nâra atarken güçlükle zaptedilmiştir.» Yahut «yüksek sosyeteye mensup H. L. adında bir hanım bir evde uygunsuz vaziyette yakalanmıştır.

Şimdi bu yazarlardan sormalı değil mi? Namusundan bile fedakârlık edecek kadar ihtiyaç içindeki kadının bütün sicili, şeceresi gazetede teşhir edilir de, o yüksek sosyeteden bayan, neden şifre ile geçiştirilir? Sebep? Yüksek sosyeteden oluşu mu?

Bu sizin yüksek sosyete dediğinizin adresi, yeri, yurdu malûm değil ki, zavallı elâleme rezil olmamak için, evvelâ gidip oraya kaydolsun..

★

Papasın biri, günah çıkarma-

C. H. P. Seçimlere girmeğe karar verdi (Gazetelerden)

Başkumandan — İleriiii marş!

Bizdensin!

dan evvel, cemaati günahlarına göre ayırmak istemiş:

— Ey cemaat!... Bu çeşit günah işleyenler sağ tarafa geçsin! Öbür çeşit günah işleyenler de sol tarafa geçsin!...

Cemaat gür diye ikiye ayrılmış, çoğu sağa, bir kısmı da sola geçmiş. Yalnız bir tanesi garip garip, orta yerde kalmış.

Papas bu adama sormuş:

— Sen hiç günah işlemedin mi?

— İşledim papas efendi.

— İşledinse, bu günahın iki çeşidi vardır. Ya o yana geç, ya bu yana!...

Adam utana utana:

— Papas efendi, benim işlediğim günah ne o çeşitten, ne de bu çeşitten...

Sonra papasın kulağına bir şeyler fısıldamış. O zaman papas ta, cemaate duyurmadan:

— Öyleyse sen de bizdensin, arkama geç! demiş.

★

Gazetelerimiz de, suçluları bu papas gibi ayırıyor:

— Sen sosyeteden değilsin, bu tarafa! Sen alçak sosyetedensin öbür tarafa!... Sen yüksek sosyeteden misin? Öyleyse arkama geç!...

— Biraz şişmanlamışsın...

— Fena mı? Bir dirhem et, bin ayıp örter!..

— Öyle ise bir kaç yüz kilo daha şişmanla!..

BABA MİRASI

YAZAN: ALİ YAZMIŞ ÇİZEN: MİM UYKUSUZ

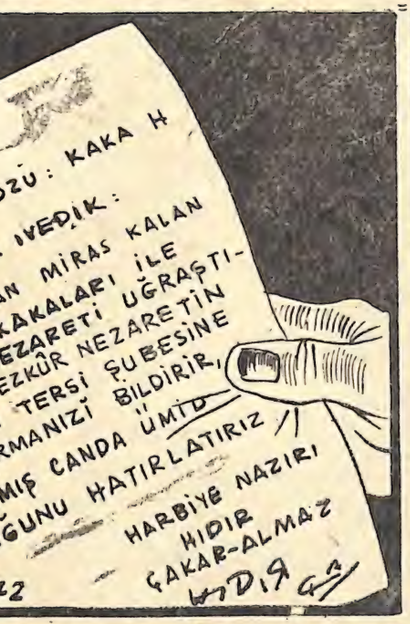

— Arkası var —

TIMARHANEDEN RÖPORTAJ..

Al Sana Nanik!

Röportajı yapan: Ali ZİRZOP

Fahri Celâl Bey:

— Bir doktor arkadaş, size koğuşları gezdirsin, dedi.

Az sonra gelen doktora:

— Lûtfen, koğuşları gezdirin, bey gazetecidir, hastalar hakkında malûmat verin! dedi.

Dışarı çıktık. O zat da nöbetçi doktoruna:

— Bu beye koğuşları gezdirip malûmat verilecekmiş! dedi.

Nöbetçi doktor da, asistanına beni gösterdi:

— Koğuşları gezecek! dedi.

Bahçeye çıktık. Asistan bey:

— Ahmet! diye seslendiği adama:

— Koğuşa! dedi, beni de yanına kattı. Ahmet, hiç te nâzik olmıyan bir hareketle kolumdan tuttu. Bahçeyi geçerken âdeta sürükledi:

— Beni Baştabip Bey gönderdi, ne oluyorsun?

— Biliyorum, biliyorum, dedi.

Bir koridordan geçtik. Cebinden çıkardığı anahtarla bir kapı açtı, beni içeri itti.

— Dur yahu, ne yapıyorsun? demeğe kalmadı, üstümden kilitledi.

Her halde gezdirmeden evvel, koğuşları temizliyecekler, düzene sokacaklardı. Oturacak yer bile yok. Gezinmiye başladım. Bir cıgara içtim, bir daha... paket bitti. Kapıya vurdum, ses yok. Yumrukladım, tekmeledim, bağırdım.. Nihayet bir adam açtı:

— Ne bağırıyorsun be!

— Ben tımarhaneyi görmiye geldim.

— Görürsün... patlamadın ya!...

Başını geriye çevirip seslendi:

— Hangi koğuşa bu?

— Onuncu koğuşa! diye bir ses geldi.

İtiraz ettim:

— Yalnız onuncu değil, bütün koğuşları gezeceğim.

— Soyun!

— Neye?

— Namusunla soyun! Beni uğraştırma!

— Hamama mı geldik, tımarhaneye mi?

Önüme, yollu bir pijama atınca anladım. Demek, hacılar kâbeyi gezerken nasıl ihram giyiyorlarsa, demek ki, tımarhane de hususi elbise ile geziliyor. Giydiğim pijama pantalonunun uçkuru yoktu.

— Bunun uçkuru yok!

— Ya!... Uçkur verelim de, git apteshanenin tavanına kendini as, değil mi?

— Çok şakacısınız. Kendimi asacak olduktan sonra, tımarhanenin uçkurundan sağlam ip mi yok?

Palabıyıklı adam, masa başında oturana sordu:

— Yanlışlık olacak, bu onuncu koğuş hastasına benzemiyor. Kaydına bak şunun!

O zaman beni yanlışlıkla deli zannettiklerini anladım:

— Bir dakika beni dinler misiniz baylar! Bu işte bir yanlışlık var. Ben deli değilim!

Palabıyıklı :

— Şunların içinde, bir tane de ben deliyim diyen görmedim, dedi.

— Bayım, vallâhi billâhi, namussuzum ki deli değilim.

— Yürrü! diye tekmeledi.

— Yahu şaka etmeyin!

Adam beni itelemeğe başladı. Ellerimi pantalonun belinden çeksem, pantalon düşecek. Göz göre göre de tımarhaneye girecek değilim ya... Artık uçkuru da, pantalonu da bıraktım. Herifin yakasına yapıştım. Bir kapıştık. Alt alta, üst üste, birbirimize girdik .Sille, tokat, tekme, yumruk. Derken kendimi deli gömleğinin içinde buldum. Az sonra gözlüğünden, gömleğinden doktor olduğu anlaşılan biri geldi.

— Bay doktor, dedim, rica ederim bir dakika beni dinleyin! Hayatta bir dakikanın fazla bir kıymeti yoktur. Bendeniz Fahri Celâl Beyin dostuyum...

— Ne rahat geçiyor...
— Tabiiiî... Sağlığında Galata köprüsünü geçmiş adam!..
(Niyazi Yaltaş)

Doktor, lâfımın gerisini dinlemedi:

— Soğuk duş!... dedi.

Başımdan aşağı, şar! diye soğuk sular boşandı.

— Ben deli değilim! dedikçe, ıslatıyorlardı. Halbuki deliyim desem, hiç olmazsa bunlardan kurtulacaktım.

Akşama doğru başka bir doktor geldi.

— Siz kimsiniz? diye sordu.

Fahri Celâl'in dostuyum, desem, yine soğuk duş başlıyacak.

— Ben mi? Deliyim, deli!... Hem de zır deli!... diye bağırdım. Sonra elimi burnuma götürdüm, doktora nanik yaptım, dilimi çıkardım.

Doktor, gardiyana döndü:

— Baştabip, koğuşları gezsin diye bir gazeteci göndermiş, nerde o? diye sordu.

— Aman doktor, işte o benim! diye bağırdım.

Doktor inanmadı:

— Atın bunu dördüncü koğuşa! dedi.

Hırsımdan deli gömleğini ısırmıya başladım. Beni dördüncü koğuşa delilerin arasına attılar. Hüngür hüngür ağlıyordum. Akşam oldu, lâmbalar yandı. Kapıda Fahri Celâl'i gördüm. Hemen üzerine atıldım. Gardiyanlar yakaladı.

— Aman doktorcuğum Nedir başıma gelenler? Bir yanlışlığa kurban gittim.

Fahri Celâl Bey, büyük bir nezaketle:

— Maalesef yanlışlık değil, dedi. İsabet ki buraya geldiniz. Mütehassısımız sizde «Parantum Fobius manyakum psişantriyak» hastalığı teşhis etti.

— Sahi mi? Bu nasıl hastalık?

— Bu hastalar önüne gelene nanik yapar, hattâ fazla ileri gider, dilini çıkarır. Kendilerini, meşhur adamların dostu zannederler. Sonra ona buna saldırır, ağlarlar.

Kan beynime çıktı.

— Akıl doktorları hiç bir zaman işsiz kalmazlar. Evvelâ insanı deli eder, sonra da tedaviye kalkarlar! diye bağırdım.

Sonra, iki elimi birden burnuma koyup:

— Al sana nanik!... Al sana nanik!... diye haykırdım.

A. ZİRZOP

HAYVAN KARDEŞLERLE BAŞBAŞA

Eşekle Bir Konuşma

KENDİLERİNİ Mecidiyeköy sırtlarında, başıboş dolaşırlarken buldum.

— Merhaba üstat!.. Dedim.

Gözlerini devire devire, ters ters baktı.

— Neden bana üstat diye hakaret ediyorsun ?

— Hakaret değil, takdir makamında söyledim. Patron da bana üstad der.

— Gördün mü? İyi bir şey olsa patron sana söyler miydi? Ben sizin piyasayı bilirim, etiketsiz yazarlara üstad derler.

— Etiketsiz yazar mı? Ne demek o?

— Her malın üzerinde nasıl etiket varsa, yazarların da öyle etiketi vardır. Sizin gibilerine de

para vermemek için, üstad diye alay ederler. Siz de kendinizi sahiden üstad sanır, avunursunuz!

— O halde süzümü geri aldım eşek kardeş!

— Bana kardeş demeyin... Allah göstermesin! Dünya yüzünde insanla kardeş olacak hiç bir eşek yoktur.

— Halbuki insanlar eşref-i mahlûkatdır.

— Püf-.. O sizin kendi kuruntunuz. Hayvanlara sorun da bir kere, ne hayvan olduğunuzu o zaman öğrenin. Kendi kendinize paye vermişsiniz.

— Ben sizinle tatlı tatlı konuşmağa gelmiştim. Halbuki siz çok sinirli görünüyorsunuz.

— Doğru. Sinirliyim. Şimdi mahkemeden geliyorum. Bir arkadaşa hakaret etmiştim. Mahkûm oldum.

— Arkadaşınıza ne dediniz de mahkûm oldunuz?

— İnsan! dedim. Hem de «İnsan oğlu insan!» dedim.

— Ya!.. Vay anasını, eşeklerin birbirine insan demesi hakaret mi?

— Elbette!.. Nasıl siz birbirinize eşek diye hakaret ederseniz, bütün eşekler de, yalnız eşekler değil, bütün hayvanlar birbirlerine «insan!» diye hakaret ederler.

— Hakaret ettiğiniz arkadaşınız, ne yapmıştı da insan diye hakaret etmiştiniz?

— Neler yapmadı ki... Aslına bakarsan, insanlığı hak etti. Ama yine söylememem lâzımdı. Evvelâ çayırda oynarlarken, futbolculardan görmüş, tıpkı stadyumdaki bir futbolcu gibi, başka bir eşeği tekmeledi. Buna göz yumduk. Sonra flört ettiği bir kancık eşeği, kıskançlık yüzünden ısırdı. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, tıpkı nâra atan sarhoş insanlar gibi, yerli yersiz, vaktisiz anırtı ve zartalarla, hemcinslerini rahatsız etti. Tenhada sevişen bir çifti rahatsız ederek zorla dişisini elinden aldı. Üstelik, yaşına başına bakmadan bir sıpayı kaçırdı. Artık, gel de buna insan deme!

Başımı önüme eğdim:

— Haklısınız, bay eşek, dedim. Mahkeme sizi neye mahkûm etti?

— Ceza olarak, mahkeme heyeti yüzüme karşı üç defa «insan!» diye bağırdı.

— Bukadar insanlık yapan bir eşeğe ne demeniz lâzımdı?

— Eşekler, insanlar gibi birbirinin ayıbını yüzüne vurmazlar.

— Neden insanlardan bukadar nefret ediyorsunuz? Ne kötülük gördünüz?

— Neler görmedik ki... Ne zaman bir iyilik yaptınız? Yaptığınız bütün fenalıklar dokunmuyorda, ille o, içinizdeki birinci sınıf insanlara hakaret olsun diye; «eşek!» demiyor musunuz, işte ona pek içerliyorum. Eğer biz eşekler olmasaydık, sizin mizah edebiyatınız bile olmazdı. Sizi Allaha şikâyet ediyorum...

Kulaklarımı dikti, başımı yukarı kaldırdı, anırmağa başladı:

—Aaaai, aaaa-i... aaa-iii!..

Hayatımda bir eşeğin karşısında utlandığım kadar hiç bir yerde insanlığımdan utanmadım. Oradan ayrılıp Beyoğluna geldim. Istiklâl caddesinde bir delikanlı, bir genç kızın istiklâline taarruz ediyordu:

— İşte bir insan! dedim.

hayvan-ı Nâtık

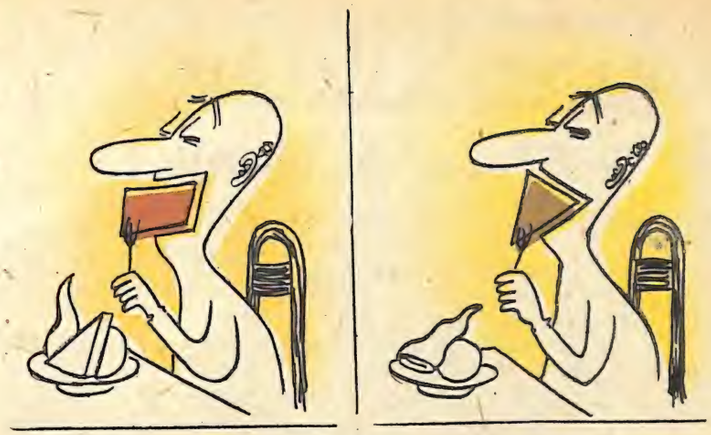

PASTACIDA!.. (Cemil)

CEMİYET HAYATI

TANIŞMA

Şehrimizin tanınmış ailelerinden birinin kızı Fazilet Tümnaz ile, şehrimizin tanınmamış ailelerinden birinin oğlu Ahmet Cas cavlak, Maçka - Beyazıt otobüsünde tanışmışlardır.

2 Ağustos 1954

GEZİNTİ

Fazilet Tümnaz
ile
Ahmet Cascavlak
Plâja gittiler

3 Ağustos 1954

BULUŞMA

Fazilet Tümnaz
ile
Ahmet Cascavlak

Meşhur muhallebici Hacı Mahmut'un dükkânında buluştular.

4 Ağustos 1954

BALAYI SEYAHATİ

Fazilet Tümnaz
ile
Ahmet Cascavlak

Bugün «Mercimek» sinemasının en kenar localarında balayı seyahatine çıktılar.

5 Ağustos 1954

TEŞEKKÜR

Sevgili evlâdımız, biricik yavrumuz, ciğerpâremiz Fazilet Tümnaz'ı, tam zamanında müdahale ederek, muvaffakiyetle ameliyat eden ve bu suretle ailemizin «fazilet» ini kurtaran «sağ salim Doğurtma Yurdu» doktorlarından Dr. Ali Cankurtaran'a ve bize bu doktoru sağlık veren Selma'nın annesi Dürdane hanıma ve hastahanenin ser personeline minnet ve şükranlarımızı arzederiz.

Tümnaz ailesi

6 Ağustos 1954

DOĞUM

Bayan Fazilet Tümnaz ile arkadaşlarımızdan ve memleketimizin tanınmış otobüs yolcularından Ahmet Cascavlak'ın bir erkek çocukları dünyaya gelmiştir. «Velet» adı verilen yavruya uzun ömürler, denizanası ile Şambabasına saadetler dileriz.

— Şuna bak, fiyakasından yanına varılmıyor...
— Elbet varılmaz; o terfi etti, Maçkanın çöpçülüğünü yapıyor şimdi!.. (M. Uykusuz)

7 Ağustos 1954

BİR RÖPORTAJDAN PARÇA

Kahvelerimizi yudumlarken (!) kıymetli artist namzetlerimizden, istikbalin büyük yıldızı Fazilet Tümnaz'a:

— Ali Cascavlak'la evleneceğinize dair dolaşan haberlere ne dersiniz? Diye sordum.

Fazilet Tümnaz, nazlı bir gerdan kırıtmasından sonra şu cevabı verdi:

— Ali ile biz, samimî arkadaşız. Aramızdaki münasebetsizlik, arkadaşlık hududunu hiç bir zaman aşmamıştır.

8 Ağustos 1954

NİŞAN

Fazilet Tümnaz
ile
Ali Cascavlak
Nişanlandılar.

9 Ağustos 1954

NİKÂH

Fazilet Tümnaz
ile
Ali Cascavlak
Evlendiler.

10 Ağustos 1954

DÜĞÜN

Şehrimizin maruf ailelerinden Hacıyatmaz'ın kızı Fazilet Cascavlak ile, fahrî yol mühendislerimizden Ali Cascavlak'ın düğün töreni, dün Kum plâjı aile kabinesinde seçkin bir davetli huzurunda yapılmıştır. Genç evlilere saadetler dileriz.

11 Ağustos 1954

BİR AİLE FACİASI

Dün şehrimizde, her zamanki normal aile facialarından biri daha işlenmiştir.

Bu cinayetin tafsilâtını bildiriyorum:

Ali Cascavlak, muhitinde gayet iyi, son derecede halim selim tanınan, karıncanın belini bile incitmeyen bir genç olarak tanınmıştır. Ali Cascavlak bundan bir kaç gün evvel, Fazilet adında bir kızla tanışmış, bu güzel ve mazisi temiz kızla üç gün evvel de evlenmiş bulunuyordu. Karı-koca, cinayetten bir gün evvel, şiddetli geçimsizlik ve kıskançlık yüzünden ayrılmışlardı. Geçimsizliklerinin sebebi, Fazilet'in Ali Cascavlak'la tanıştıktan bir hafta, evlendikten iki gün sonra, ikinci çocuğunu doğurması idi.

Cinayet günü Ali Cascavlak, karısını Beyoğlunda iki erkeğin arasında görmüş ve karısına, münasip bir dille, aile ocağına dönmesini rica etmiştir. Fazilet, bu teklifi reddedince, sportmen bir delikanlı olan Ali Cascavlak bıçağını çekerek, karısını otuz altı parçaya ayırmıştır. Kanlar içinde yere serilen karısının öldüğüne, belediye doktorundan rapor alıp inandıktan sonra, kaynanasının evine gitmiş, karısının doğurmak suretile kendisini cinayete teşvik etmiş olan kaynanasını kırk dokuz yerinden bıçaklamıştır. Bundan sonra yedi kişiyi daha parçalıyan zavallı kaatil, şaşkınlıktan ne yapacağını bilmez halde, yüz gram kabak çekirdeği alarak, karakola gidip bıçağını teslim etmiş, bu arada komiserin dalgınlığından istifade ederek kaçmıştır.

Polisimizin devamlı ve ısrarlı takibi neticesinde, beş dakika geç meden, saklandığı umumî helâda ele geçirilen kaatil de, bütün katiller gibi deli olduğunu iddia ettiğinden Adlî Tıbba sevkedilmiştir. Adlî Tıp, Ali Cascavlak'ın cinayeti işlerken tamamen aklı başında olduğu, fakat evlendiği sırada aklının başka yerde olduğuna dair rapor vermiştir.

Zavallı kaatil, gözyaşları arasında Cezaevine gönderilmiştir.

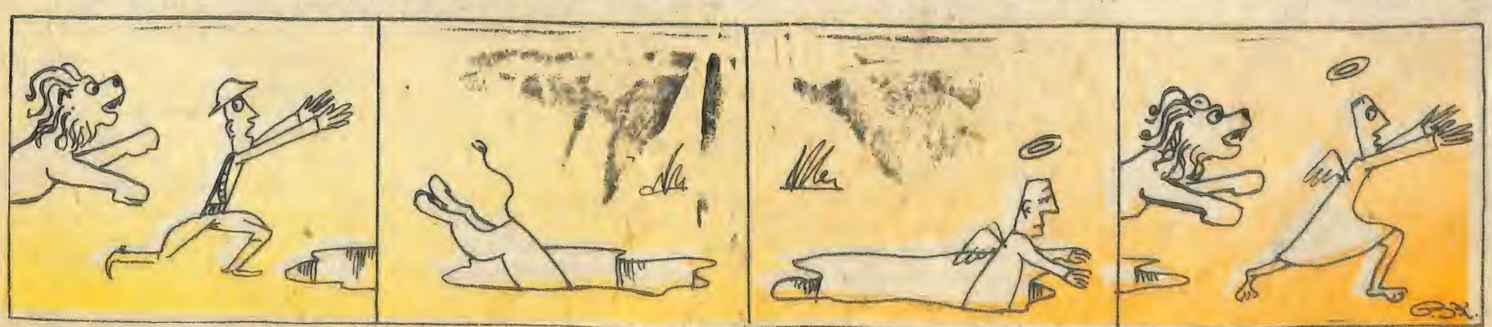

YAZISIZ!.. (Bayram Küçük)

Gazete — Okuyucu

Pitigrilli'den

Çeviren: Adnan TAHİR

BİR gazete nasıl çıkar?... İşte herkesin merak ettiği bir mesele... İstisnasız her gazete de bu merakı yenmeğe mütemayildir. Mağrur bir temayüldür bu... Müdür, ziyaretçileri dolaştırmak vazifesini muavinlerinden birine verir. Bütün matbaa yukardan aşağıya gezilecektir.

Başlangıç: yazı işlerine umumî bir bakış. Harp gemisindeki kumandan ne ise buradaki yazı işleri müdürü de odur. Sağa sola, çeşitli servislere emirler yağdırmaktadır. Dış politika, iç politika, dünya basınından özetler, tiyatro, sinema, güzel san'atlar, radyo ve spor haberleri. Yazı işleri müdürünün bütün bu konuları ilgilendiren direktifi biraz sonra daktiloda yazılmış olarak ona gelecek, o da bunu hava tazyiki ile çalışan boruya koyup tahrir odasına gönderecektir.

Tahrir odası: Birer satırla ifade edilen bu iptidai madde, dokuma makinesine giren iplikler in öbür taraftan kumaş olarak çıkması gibi, şekil ve hüviyet alarak ertesi günkü gazetenin muhteviyatını teşkil edecektir. Burada dokuma makinası insanlardır... Günlük hâdiseler de çeşitli renkte iplik...

Şimdi sıra arşivde. İnsana âdetâ hüzün veren sessiz ve loş bir oda. Duvarlar tavana kadar yükselen raflarla kaplı. Rafların içine kutular yerleştirilmiş. Kutular fotoğrafla dolu. Son elli senenin yaşayan ve yaşamayan meşhurlarına ait fotoğraflar... Memleket resimleri... Spor aktüaliteleri... Harp enstantaneleri... Kaza ve belâ sahneleri... Hâtıralar... Statistikler... Velhâsıl, gelmişe geçmişe ait ne ararsanız burada var... Sizin haberiniz olmadan dedenizin bir portresi de girmiştir belki buraya?... Memleketin tanınmış simalarından biri son nefesini mi verdi?... Arşivdeki vesikalara istinaden hal tercümesi on dakika içinde çıkarılabilir. Hükûmet adamları, artistler, birinci sınıf sporcular, profesörler gibi çok mâruf kimselerin hal tercümesi ile beraber mersiyesi de her ihtimale karşı peşinen hazırlanmıştır. Tarafsız ve dedikodusuz bir hal tercümesidir bu... Bunları hazırlayan ne bir münekkittir, ne de bir edebiyatçı... Ansiklopedi sayfaları kadar bitaraf, âdetâ zamanın üstünde yaşayan bir adam.

YAZISIZ!..

— Fransız —

Vaktiyle siyasî bir adam tanımıştım. Gazeteye her ay hal tercümesine yapılacak ilâveyi getirirdi. Öldüğü zaman hal tercümesini bütün bu ilâvelerle neşretseydik gazeteyi otuz altı sayfa çıkarmak icabedecekti. Ölümü kâğıt buhranına rastladı. Hal tercümesini üç satıra indirmek mecburiyetinde kaldık.

Klişe Dairesi: Fotoğrafçının küvetinden yeni çıkmış ıslak bir fotoğraf sekiz on dakika içinde çinkoya aksettirilir. Ziyaretçi hayretler içinde kalmıştır. «Demek bizim gazetede gördüğümüz fotoğrafların hepsi çinko?... Allah Allah... Kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi...»

Mürettiphane: Yukardan gelen yazıları kurşuna döken insan kadar zeki makineler. Bunlar makineden çıktıkça, mürettipler tarafından kendilerine verilen plâna göre sayfa haline getirilecektir. Ara yerde bu yazılar müsahhih tarafından dikkatle okunur... Bir yanlış bulana aşkolsun...

Son fasıl: Sayfalar hususi bir tertibatla yumuşak ve hafif nemli bir kartona alındıktan sonra tekrar kurşun kalıplara dökülecek, bu kalıplar da rotatife takıldıktan sonra baskı başlayacaktır. Daha iki ay evvel Norveç ve Finlandiya ormanlarında koskoca birer ağaçken şimdi bobin halinde kurşun kalıplara sinesini açan şu kâğıt yığını saatte yüz bin nüsha olarak rotatifin öbür ucundan gazete şeklinde çıkacaktır. Hem de katlanmış, kesilmiş ve sayılmış olarak.

Bu teferruatı gördükten sonra, ziyaretçi bir gazetenin nasıl hazırlandığı hususunu öğrendiğine artık kanaat getirmiştir. Halbuki tamamiyle yanılıyor.

Gaeztenin yazı işleri kısmına yabancıların girmesi yasaktır. Bu yasağı yerine getirmek üzere oraya müthiş bir adam dikilmiştir. Lâf dinlemez, halden anlamaz nemrut bir adam. Yazı işlerinin önü her gün bir sürü adamla dolup taşar. Kiracısını evden çıkaramayan evsahibi; bir paket sigara almak bahanesiyle evden çıktığı halde bir daha dönmeyen adamın karısı; matematikten altı alacağına, haksız yere beş aldığı için sınıfta kalan çocuğun babası; Avrupayı, Birleşik Devletler haline getirecek içtimaî hamlenin sırrını çözdüğünü söyleyen delikanlı; kapandığı zaman yelek cebine sığan, açıldığı zaman sekiz kişilik bir aileyi yağmurdan koruyan şemsiyenin mucidi; yir mi senedir her türlü çareye baş vurduğu halde Skala'nın müdürüne sesini dinletemeyen soprano; bütün emprezaryoların kendisine düşman olduğunu söyleyen «Zindancının Kızı» isimli manzum piyes müellifi; dört kelime ile anlatılamıyacak kadar mühim bir ifşaatta bulunmak istediğini söyleyen siyah gözlüklü adam; kırtasiyeciliği önledikten sonra mülkî ve askeri masrafları onda bir nisbetine indirecek hükûmetin gelirini yirmi misli arttıracak çareleri bulduğunu ileri süren ilkokul öğretmeni; adlî hatâya kurban gittiğini yana yakıla anlatan bir ihtiyar; şehirde başıboş uçan güvercinlerden müşteki bir yeni şapka sahibi, güvercinlere sürgün cezası veren ilmî makaleyi bizzat kaleme almıştır bile... Bu yazı virgülüne, noktasına bile dokunulmadan mürettiphaneye verilebilirmiş... Şayet bu yazı gazetede çıkarsa, sahibi on nüsha birden alacakmış...

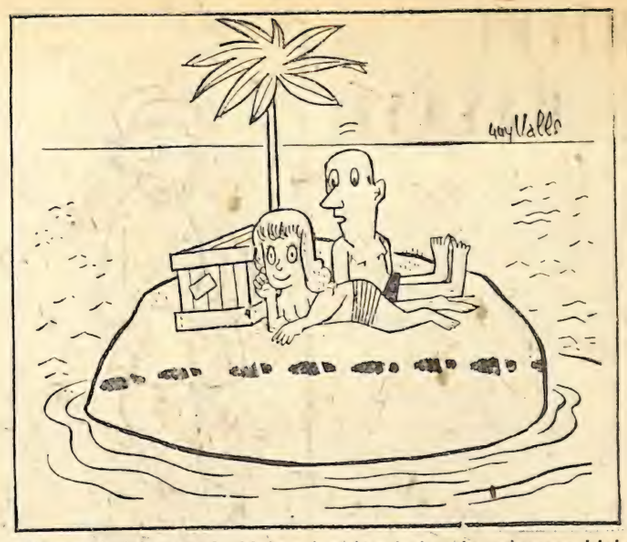

— Bu ayak izleri ne?.. Yoksa benden habersiz adamıza birini mi aldın?..

— Fransız —

Ziyaretçinin görmediği diğer öteberi: yazı işleri müdürünün masasında dağ gibi yükselen mektuplar, sirkülerler, programlar, davetiyeler, beyanat suretleri, resmî ve gayri resmî tekzipler, amatör seyahat röportajları, roman müsveddeleri, hikâyeler, tenkitler, ondört kilo geldiği söylenen bir kavunun fotoğrafı, P. T. T. başmüdürüne açık mektup vesaire.

Ziyaretçinin görmediği üçüncü bir şey de yazıldığı, dizildiği, tashih edildiği halde gazeteye girmeyen en aşağı üç bin kelimelik muhabir, radyo ve ajans haberleridir. Fakat okuyucu gazetede yer kalmadığı için bir gün evvel gönderdiği tekzibin ertesi günü niye neşredilmediğini bir türlü anlamak istemez. Yanlış yazılan bir soyadı, noksan çıkan bir havadis ona göre nayat memat meselesidir. «İki satırla bunu düzeltiverin» diye kaşlarını çatarak rica eden bu adama, dizildiği halde gazeteye girmeyen üç bin kelimelik haberler hikâyesini bir türlü anlatamazsınız...

Vaktiyle Mark Twain bir gazetenin müdürü iken bir adamcağız gelip şikâyette bulunmuş: Bu günkü nüshanızda benim öldüğümden bahsediliyor. Bunu lütfen tekzib edin...

Mark Twain tekzib neşretmenin bir gazete için ayıp olduğunu söyledikten sonra adamı boş çevirmemek gayesiyle adını ve soyadını almış, ertesi gün de bunu yeni doğanlar sütununda neşretmiş.

Gazete... illetlerin mukadderatına bile tesir eden bu üstün kuvvet... Bu, satışa çıktıktan birkaç saat sonra futbol meraklıları ile seyyar satıcıların kafasında külâh, işportacıların elinde de paket kâğıdı olan gazete... Halk için daima meçhul, daima da hor görülen bir nesne olarak kalacaktır. Çünkü herkes yalnız kendi görüşünü müspet, yalnız kendi başına geleni mühim, yalnız kendi bulusunu da çok ehemmiyetli bir icad zanneder... Şayet gece yarısı evinin civarından geçen lokomotif düdük öttürerek onun uykusunu kaçırıyorsa buna sebep gazetedir. Eğer o gazete yazdığı şikâyet mektubunu neşretseydi demir yolu idaresi hattı oradan kaldırıp on kilometre öteye kaldırabilirdi pekâlâ...

Kadın Olan Erkeğin HATIRALARI

Yazan: İllallah şerrinden

○

— Ne zaman geleyim? diye sordu.

Dudaklarımın izlerinden palya çoya dönen suratına baktım, gül düm:

— Bu ev senin Rezzakcığım, dedim, ne zaman gönlün çekerse gel!.. Yalnız bu günlerde malûm ya, sıkıntıdayım...

Arkasından kapıyı kapadım. Tekrar gelen mektupları okuma ğa başladım. Dışarıda bir gürültü kıyamet koptu. Pencereden başımı uzattım. Gürültü, haykırmalar, helvacının karısı Reşidelerin tarafından geliyordu. O taraf, bizim sokağın çıkmazının kıvrıldığı yer olduğu için, neler olduğunu anlayamadım. Çoluk çocuk, takunyalı kızlar, eteğini beline dolayan kadınlar, gürültüye koşuyorlardı. Kadınlık değil mi işte, ben de âdeta meraklandım. Merdivenlerden indim, kapıyı açınca, imamın kızı Ayten ile karşılaştım:

— Şimdi inandım, senin kadınlığına! dedi.

— Ne olmuş?

— Ayol daha ne olacak!.. Mahalle birbirine girdi. Bakkal Abdürrezzakların evinde kan gövdeyi götürüyor. Herif, senin evden çıkmış, kendi evine gitmiş. Karısı Binnaz, bir de baksın ki, kocasının suratına, apukraya maskarası!.. Herifi nasıl öpmüşsün ayol... Ne alnı kalmış, ne burnunun üstü... Her yeri kırmızı kırmızı dudak lekesi...

— Sonra?

— Sonrası meydanda. Binnaz «Vay utanmaz herif!.. Kırk yıllık karının üstüne gül koklarsın... O iki günlük karı ile bana ihanet edersin» diye, sürahiyi kaptığı gibi, Abdürrezak efendinin kafasına geçirmiş. Herifin kafasından, nah bu bileğim kalınlığında kan fışkırıyor.

Dışarıdan acı bir feryat işittik. Pencereye koştuk. Abdürrezak efendinin kapısına cankurtaran otomobili dayanmıştı. Ayten:

— Doğrusu şaştım da kaldım, dedi. Erkekliğinde iş yoktu ama, kadınlığına, Allah için diyecek söz yok!

— Vallahi Aytenciğim, benim erkekliğim de iyidir ama, o seninle yaptığımız plâj âlemine bakma sen... Ben öyle budak deliklerinden nişan almış yüzlerce göz önünde, doğrusu utanırım...

Ayten:

— Ah Bayramiyeciğim, seninle anlaşacağız, dedi, mahallede şöyle halden anlar bir arkadaşım yoktu. Yarın benimle gelir misin?

— Nereye?

— Seni bak nerelere götüreceğim!.. Ama aramızda kalsın... Sakın kimseye bir şey çıtlatma...

— Nereye gideceğimizi söyle...

— Bir eve... Çok güzel bir ev, kibar aile...

— Bana bak Ayten!.. Ben kadın oldumsa, hep Huriyeciğimin uğruna oldum. Huriye, Huri bey olduktan sonra nasıl olsa bir kadın bulup baş göz olacak. Benim derdim o... Ben onu arıyorum.

— İyi ya... Gideceğimiz ev, İstanbulun en misafirperver ailesinin evi. Tanısın, tanımasın, kim olsa girer içeri. İstanbulun bütün erkekleri oraya muhakkak uğrar. Belki orada Huri beye rastlarsın.

Yüreğim hop etti.

— Sahi rastlar mıyım?

— Eğer senin karın, benim bildiğim kadınlığı zamanındaki eski Huriye ise, muhakkak uğrar.

— Peki, gidelim ama, yarın değil... Başka gün.

Sokaktan oğlanın cırlak sesi geldi. Aldım yumurcağı içeri, bir temiz patakladım. Terbiyesini vermesek adam olmaz.

★

Sabah erkenden kalktım. Aynanın karşısında bir saat tuvalet yaptım. Kırıta kırıta daireye gittim. Müdür beni görünce, müfettiş gelmiş gibi yerinden kalktı:

— Buyurun Bayramiye hanım!

— Nerede çalışacağım efendim?

— Benim sekreterim olacaksınız, tabiî benim odamda... Bakın, masanız hazır... Daktilo makinesi de üstünde...

Yerime geçtim kuruldum. Müdür odacıyı çağırdı:

— Çay mı, kahve mi Bayramiye hanım? diye sordu.

— Kahve rica edeceğim.

Kahveler geldi.

— Sizi bir yerden gözüm ısırıyor...

— Ben de sizi evvelce görmüşüm gibi geliyor.

— Allah Allah... Acaba nereden tanıyorum sizi?

O sırada kapı vuruldu. Kolunun altında imza defteri ile tomar tomar evrak, üçüncü şubeden Rıza bey içeri girdi. Evvelâ şöyle bir beni süzdü, sonra Müdüre:

— Efendim, acele bazı evrak var! dedi.

Müdür:

— Şimdi meşgulüm. Ben sizi çağırtırım! diye Rıza beyi başından savdı.

O çıktı, arkasından başka bir memur geldi. Müdür onu da savdı, başkası girdi. Gelenlerin bakışlarından, beni görmek için mahsus içeri girdiklerini anlıyorum. Onların meraklarını tatmin etmek istiyordum.

— Müsaade ederseniz daireyi şöyle bir dolaşayım! dedim.

— Sıkıldınız mı?

— Ne münasebet!.. Sizinle olduktan sonra insanın canı sıkılır mı? Daireyi şöyle bir gezmek istedim.

— Tabiî... İsterseniz ben gezdireyim sizi!..

— Yalnız gezsem, daha iyi, siz zahmet etmeyin!..

Koridora çıktım. Herkes birbirine beni gösteriyor, arkamdan benimle beraber bir fısıltı da yürüyordu. Hangi odaya girsem, memurların ellerinden kalem düşüyor, dosyalar kapanıyor, daktilolar duruyor. Herkes bana bakıyordu. Ben kalçalarım dalgalana dalgalana, omuz başlarım oynaya oynaya yürürken, bazı genç memurlar püüüü!.. diye bir ıslık koyverip rahatlıyorlardı. Ben daireyi gezerken, bütün memurlar işleri paydos etmişlerdi.

Kendi odama, yani müdürün odasına girince, müdürü elleri arkasında bağlı, odayı bir başından bir başına arşınlarken buldum.

— Yemek zamanı geldi. Müsaade ederseniz, öğle yemeğini beraber yiyelim!

Saat daha on birdi.

— Nasıl olur?.. Bilmem ki!.. Diye kırıttım.

— Niçin olmasın, pekâlâ olur! dedi. (Devam edecek)

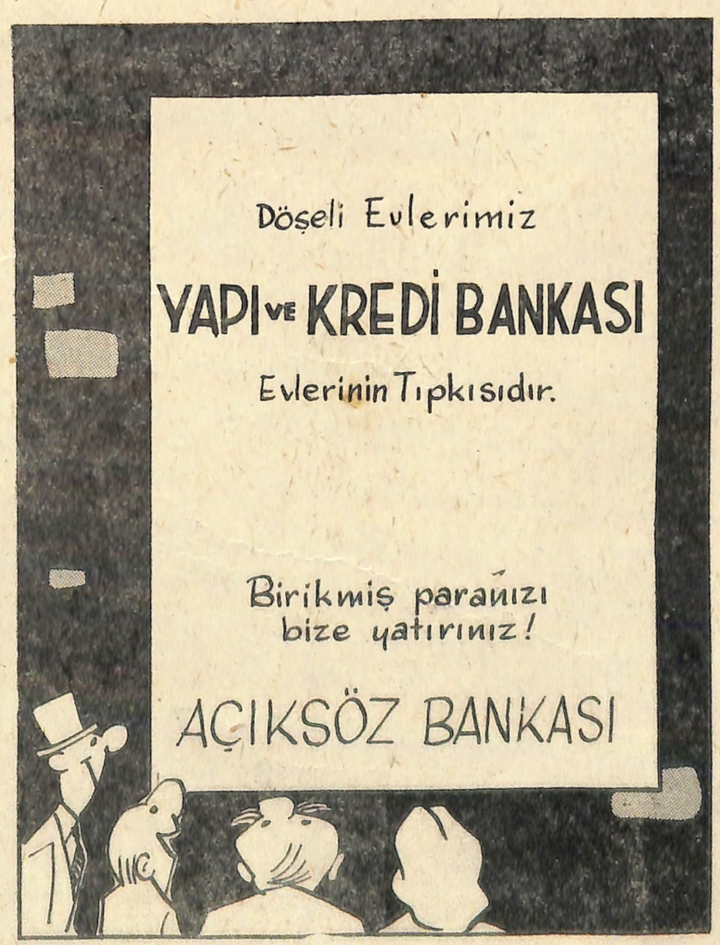

Yazı işlerini fiilen idare eden
AHMET KOÇER
Telefon : 21811
Basıldığı yer :
ERCAN MATBAASI
Fiatı: 50 Kuruş

Dünya Karikatürleri

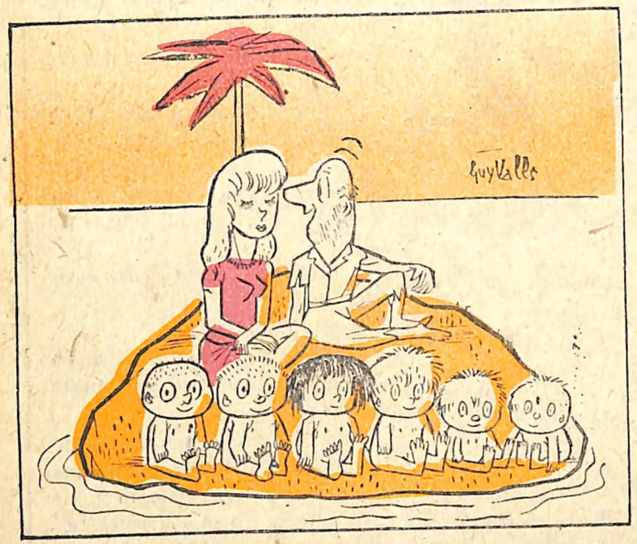

— Hayret!.. Zaman nasıl geçiyor!..

— Fransız —

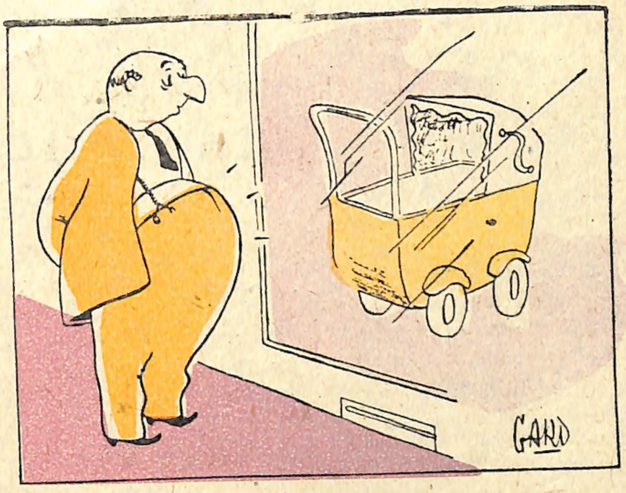

ŞÜPHE!..

— Fransız —

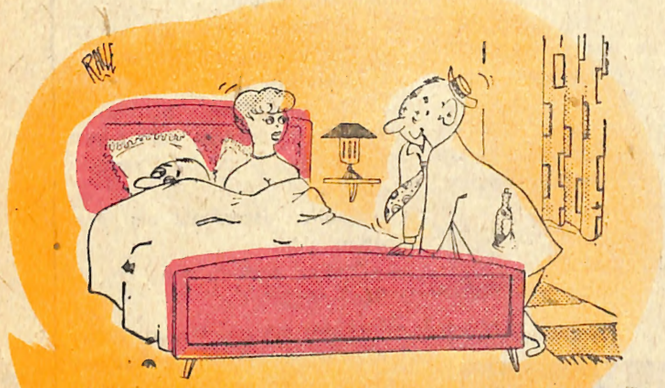

— Eve bu saatte, hem de zilzurna sarhoş geldiğim için bana darılmadın... Teşekkür ederim karıcığım!..

— Fransız —

— Ben kibrit kralıyım...
— Aman yaklaşma, ben de benzin kralıyım!..

— İtalyan —

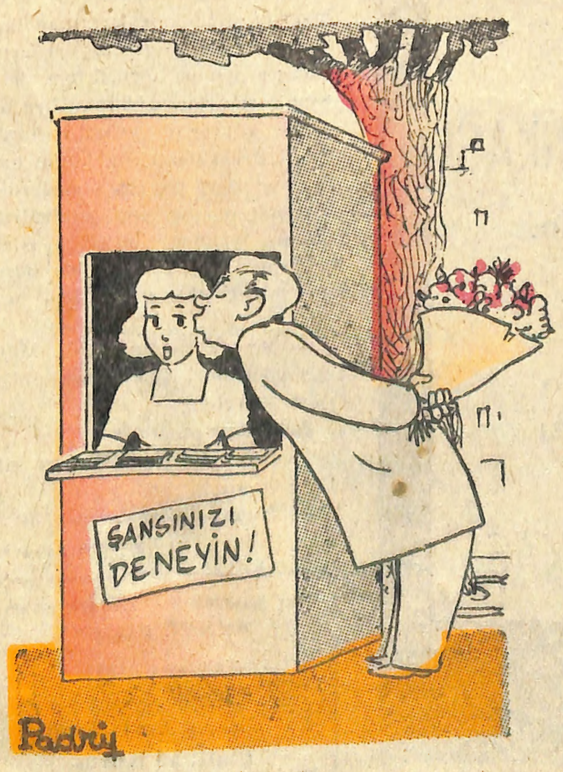

YAZISIZ!..

— Fransız —

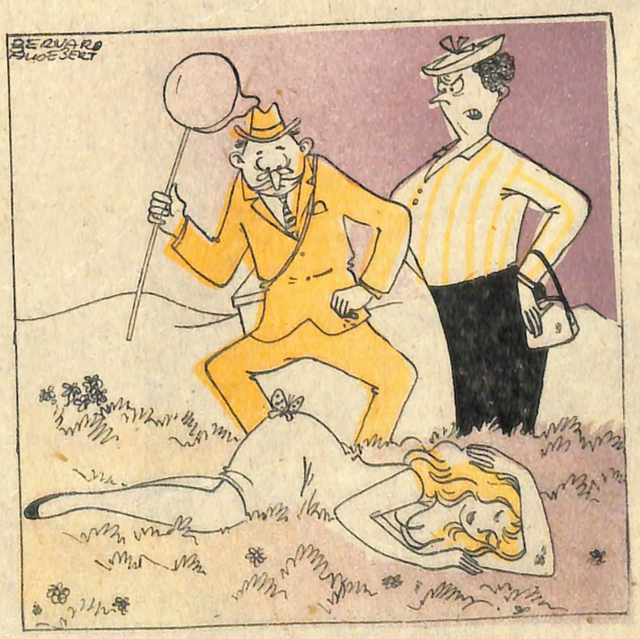

— Alber!.. Sen artık öyle kelebekler avlıyamazsın!..

— Fransız —

Perdede büyük muvaffakiyetler kazanan Lâle Oraloğlu bu sene: Leyleklar altında, 6 Ölü var, Nilgün filimlerinde oynuyor

Lâle Oraloğlu

PURO İÇİN NE DİYOR...

"PURO, fevkalâde bir Tuvalet Sabunu olmakla beraber, aynı zamanda, terkibinde krem hassaları bulunan müessir ve pratik bir güzellik müstahzarıdır. Cildinizi korumak, genç ve güzel kalmak için PUROdan şaşmayınız.

1 PURO, cilt üzerindeki siyah benek ve güzelliği bozan sivilcelerin teşekkülüne mani olur

2 PURO, cildin derinliklerine kadar nüfuz ederek yabancı ve zararlı maddeleri temizler

3 PURO, cildin gizli kalan güzelliğini ve cazibesini meydana çıkarır

BOL KÖPÜKLÜ NEFİS KOKULU

PURO Güzellik Metodunu bugünden itibaren siz de tatbik ediniz.

PURO

TUVALET SABUNU 100 DE 100 SAFTIR

4-20

---

bir buçuk milyon liralık 1954 İKRAMİYE PLÂNINA İLÂVE

1 ÇEKİLİŞTE
6000
ALTIN

1 KİŞİYE
3000
ALTIN

Hesabınızda daimi olarak en az 150 lira bulundurunuz

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

D.65

T. C.
Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1954 ikramiye miktarı

1.500.000 Liradır

Bu zengin plânda

Evler, apartman daireleri, traktörler ve ayrıca dolgun para ikramiyeleri bulunmaktadır.

İştirak şartlarını öğrenmek için 460 Şube ve Ajansımız emrinize âmâdedir.

Rahat Uyuyor!

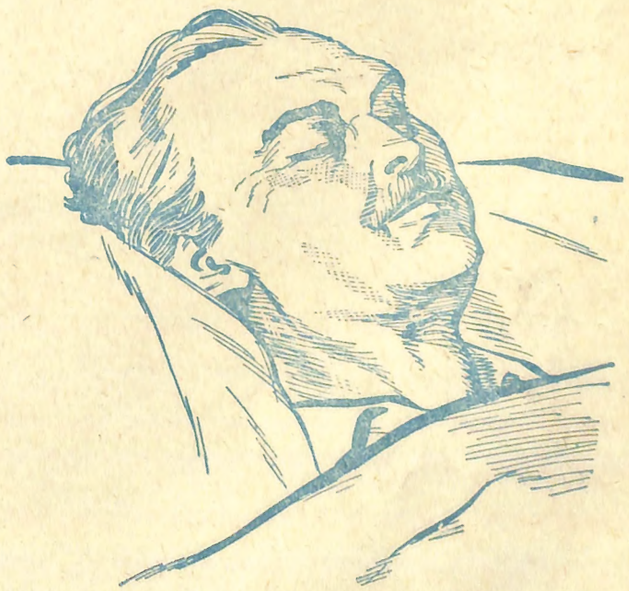

Çünkü, kendisi hayat, evi yangın, gemisi ve otomobili kazaya karşı sigortalı

ANADOLU

Anonim Türk Sigorta Şirketi, en müsait şartlarla emrinizdedir
Telgraf: İmtiyaz — İstanbul — P. K: 845 Galata

Akbaba
siyasî mizah gazetesi

Anne — Elbet koca bulamazsınız: Düğün gecesi gösterecek gizli bir yeriniz kalmıyor ki!..
— İtalyan —